Vlaams Parlement

vergadering **17**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 13 januari 2021

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING 5

VERONTSCHULDIGINGEN 5

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER 5

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de invloed van de Interministeriële Conferentie op de huidige vaccinatiestrategie
ACTUELE VRAAG van Maaike De Rudder aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het IMC-overleg en de bereikbaarheid van de vaccinatiecentra voor minder mobiele mensen
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over mobiele vaccinatieteams
ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de vaccinatiestrategie en de betrekking van de eventsector hierin
ACTUELE VRAAG van Kurt De Loor aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de rol van de eventsector met betrekking tot de vaccinatiecentra 6

ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneeckhout aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het toezicht op terugkerende reizigers na een kort bezoek aan een rode zone, in het licht van de stijgende coronacijfers 19

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de mogelijkheid tot terugvordering van leerkrediet van studenten 22

ACTUELE VRAAG van Maaike De Vreese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de inwerkingtreding van het brexitnoodplan en de brexitparkings 26

ACTUELE VRAAG van Klaas Slootmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de bescherming van de vrijheid van meningsuiting tegen toenemende censuur op sociale media
ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de transparantie inzake de aanwending van sociale media en de vrije meningsuiting
ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de impact van de techreuzen op de vrijheid van meningsuiting 31

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Europese middelen voor het Vlaamse relanceplan
ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Europese middelen voor Vlaamse Veerkracht
ACTUELE VRAAG van Anke Van dermeersch aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdeling van het Europese relancegeld tussen de federale overheid en de deelstaten
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de verdeling van de middelen uit het Europese relancefonds
ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de financiering en voortgang van het relanceplan Vlaamse Veerkracht
ACTUELE VRAAG van Arnout Coel aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdeling van de middelen van het Europees herstelfonds en het Brexitfonds 39

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het opstarten van VDAB-crisiscentra 49

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 53

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Maarten De Veuster over de presidentsverkiezingen en de daaropvolgende protesten in Wit-Rusland – 532 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2
Bespreking 54

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 57

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Maarten De Veuster over de presidentsverkiezingen en de daaropvolgende protesten in Wit-Rusland – 532 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 57

MOTIE van Els Robeyns en Hannelore Goeman tot besluit van de op 10 december 2020 in commissie gehouden interpellatie door Els Robeyns aan minister Lydia Peeters over de stijging van de tarieven bij De Lijn – 580 (2020-2021) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 58

MOTIE van Suzy Wouters, Stefaan Sintobin, Immanuel De Reuse en Chris Janssens tot besluit van de op 15 december 2020 in commissie gehouden interpellatie door Suzy Wouters aan minister Wouter Beke over de wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg – 587 (2020-2021) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 58

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 59

BIJLAGEN
Aanwezigheden 62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Collega's, zoals we nu bijna een jaar te werk gaan, zijn we niet met alle 124 parlementsleden hier aanwezig, maar slechts met 39, omdat wij ons natuurlijk ook aan de coronamaatregelen moeten houden.

De ministers Zuhal Demir en Matthias Diependaele zijn verontschuldigd.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, ik wil iets met u delen. Vorige week heb ik tijdens de plenaire vergadering een aantal mails gekregen van bezorgde burgers die beweerden – maar ik zie hier daarvan geen enkel bewijs – dat heel veel parlementsleden naar de kapper zijn geweest. Ik kijk nu richting collega Tommelein en collega Vaneeckhout. *(Gelach. Opmerkingen van Bart Tommelein)*

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, dat is een persoonlijk feit. Mijn naam wordt hier genoemd. Ik wil erop wijzen dat mijn heel complexe haarcoupe met een tondeuse in ongeveer twee minuten geregeld is.

De voorzitter: Daar twijfel ik niet aan. Ik heb dan ook geantwoord dat dat geenszins het geval is. Ik wilde dit gewoon even meedelen. En als ik minister Somers zie zitten, kan ik getuigen dat ook de regering dat niet doet. *(Opmerkingen)*

Collega Tommelein, persoonlijk feit?

Bart Tommelein (Open Vld): Ja, ik vind het in feite niet leuk. Ik ben hier het mikpunt van spot. *(Gelach)*

Sommigen durven mij zelfs al te vergelijken met René Froger en André Hazes. Ik vind dat echt niet kunnen. *(Gelach)*

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de invloed van de Interministeriële Conferentie op de huidige vaccinatiestrategie

ACTUELE VRAAG van Maaike De Rudder aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het IMC-overleg en de bereikbaarheid van de vaccinatiecentra voor minder mobiele mensen

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over mobiele vaccinatieteams

ACTUELE VRAAG van Bart Tommelein aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de vaccinatiestrategie en de betrekking van de eventsector hierin

ACTUELE VRAAG van Kurt De Loor aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de rol van de eventsector met betrekking tot de vaccinatiecentra

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Collega's, ministers, er is licht aan het einde van de coronatunnel. De minister-president heeft daarnet ambitieuze doelstellingen geformuleerd om ervoor te zorgen dat voor de zomer elke Vlaming die dat wil, ook effectief op zijn minst het eerste prikje van een coronavaccin kan hebben gekregen. En dat is de daadkracht en de durf die wij als Vlamingen verwachten van een Vlaamse Regering. Dat is het soort van communicatie waarnaar wij als Vlamingen snakken: eentje die het perspectief geeft om uit deze coronahel te geraken.

Er zijn natuurlijk nog heel wat concrete vragen bij de uitrol van die vaccinatie-strategie, zoals bijvoorbeeld rond transparantie. Ik heb gisteren nog – minister Beke weet dat – gevraagd of er een vaccinatiebarometer zou komen; vandaag leveren jullie een vaccinatieteller. Ik heb de Vlaamse Regering nog nooit zo snel weten werken.

Een, ik denk dat het heel goed is dat de bevolking kan volgen hoeveel Vlamingen er gevaccineerd zijn. Maar ik vind het ook belangrijk, minister Beke, dat we weten hoeveel vaccins er zijn aangeleverd en eventueel in de frigo liggen. De vraag is of dat ook kan worden meegenomen op vaccinatieteller.be, zodat we dat allemaal kunnen volgen en dat de informatiedoorstroming van hoeveel vaccins er op federaal niveau toekomen, ook goed naar Vlaanderen loopt.

Twee, in Nederland word je opgeroepen met een brief en krijg je meteen een afspraak voor je eerste en tweede dosis van het vaccin dat je moet krijgen. Hoe zal dat hier bij ons gebeuren?

Drie, de huisartsen en huisapothekers spelen een cruciale rol in heel de afhandeling van die vaccinatiecampagne. Zeker voor de kwetsbare doelgroepen zijn zij diegenen die kunnen vragen: 'Ben je al geweest voor je boostervaccin? Hoe zit het ermee?' Zij kunnen mensen informeren en inlichten wanneer zij zich willen laten vaccineren. Maar de link tussen de oproepingsbrief en het globaal medisch en farmaceutisch dossier is vandaag nog niet gelegd. Wanneer zal die er zijn?

Vier, over de timing …

De voorzitter: Uw laatste vraag dan?

Lorin Parys (N-VA): Ja, over de timing van de doelgroepen. Ziekenhuispersoneel, eerstelijnsgezondheidsmedewerkers: wanneer komen zij aan de beurt?

De laatste vraag gaat over het feit dat er op federaal niveau naalden te kort zijn. De Vlaamse overheid heeft er besteld. Zullen zij kunnen worden gebruikt om dat federaal tekort te overbruggen?

De voorzitter: Collega Parys, u weet, u hebt genoeg ervaring …

Lorin Parys (N-VA): Ik mag maar één vraag stellen, dus mijn vraag is: wat is daarover deze morgen beslist op de interministeriële conferentie (IMC), minister?

De voorzitter: Goed. Dat had dan veel korter gekund, nietwaar?

Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Minister, de ontplooiing van de vaccinatiestrategie loopt volop en ook daar is duidelijk een versnelling hoger geschakeld. Er komen in Vlaanderen 120 vaccinatiecentra om ervoor te zorgen dat burgers zich dicht bij huis kunnen laten vaccineren en in verschillende gemeenten en eerstelijnszones wordt vandaag dan ook gezocht naar de precieze locatie van die centra. Belangrijk daarbij is niet alleen de parkeermogelijkheid, maar ook de centrale ligging en alle andere zaken die daarbij komen kijken, zoals toegankelijkheid en bereikbaarheid.

Niet iedereen is natuurlijk even mobiel en er zal voor moeten worden gezorgd dat ook de minder mobiele mensen naar de centra kunnen komen. Dat kan natuurlijk ook een impact hebben op de locatiekeuze. In heel wat gemeenten werkt men ook bij de mindermobielencentrale met vrijwilligers die mensen met hun eigen wagen wegbrengen en gaan oppikken tegen een kilometervergoeding. Misschien kan dat ook opgeschaald worden om meer vrijwilligers aan te trekken om ook voor deze vaccinatiegolf iedereen tot bij het centrum te krijgen. Vandaar mijn specifieke vraag: voorziet de Vlaamse Regering in haar aanpak ook maatregelen om minder mobiele mensen de kans te geven om naar het vaccinatiecentrum te gaan?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, we hebben deze week en de komende weken de vaccinatiecentra die volop worden opgestart. Sommige zijn zelfs al in opbouw. Ik kijk dan naar minister Somers. In Mechelen is men al volop bezig en de komende dagen zal er ook in de andere gemeenten een selectie van de vaccinatiecentra moeten gebeuren. De eerstelijnszone moet natuurlijk nu ook de mensen rekruteren om die vaccinatiecentra te bemannen. Zo snel mogelijk de juiste mensen op de juiste plaats, dat moet de ambitie zijn.

Het is de bedoeling dat wie kan, zich ook naar zo'n vaccinatiecentrum verplaatst, maar dat is uiteraard geen evidentie voor onze hele bevolking. Er zijn mensen die zich vanwege hun gezondheidssituatie niet kunnen verplaatsen en daarom zal er ook een oprichting van mobiele teams zijn die mensen thuis gaan vaccineren. Voor mensen die nog ietwat mobiel zijn, kunnen de taxisector of de mindermobielencentrales daarop worden ingezet.

Men is nu binnen de eerstelijnszones aan het kijken hoe men die teams georganiseerd kan krijgen. Ik denk dat het daarbij heel belangrijk is dat we de juiste mensen daarvoor aanstellen. Een vaccinatie thuis is natuurlijk niet hetzelfde als vaccineren in zo'n vaccinatiecentrum, omdat daar het technisch materiaal

aanwezig is; ook qua veiligheid van transport en van bewaring van die vaccins zal het geen sinecure zijn voor mobiele teams. Er zijn nog heel uitdagingen. Ik denk dat er snel duidelijkheid over moet zijn. Vandaar ook mijn vraag: hoe zullen de mobiele thuisvaccinatieteams samengesteld zijn en hoe worden die bevoorraad?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, wij trappen een open deur in als we vermelden dat onze Vlaamse eventsector gewoon is om 'ongewone' dingen te doen. In een artikel in Het Laatste Nieuws van 8 januari 2020 is de oproep heel duidelijk. Binnen de 72 uur kunnen de mensen van de eventsector vaccinatiecentra opzetten waar er meer dan 10.000 mensen per dag gevaccineerd kunnen worden. Dat is nu eenmaal wat ze doen. We hebben gisteren allemaal beelden gezien van hoe de eventsector is gestart met de bouw van het centrum in Antwerpen. Het is een sector waar heel veel knowhow zit over massa's, registraties, safety, logistiek management. Geen enkele sector is beter geschikt. Het zijn mensen en bedrijven die klaarstaan om onze strategie te faciliteren. Ze hebben er ook alle belang bij, want ze liggen nu al bijna elf maanden stil en ze willen werken.

De sector kan onze lokale besturen en ziekenhuizen, die al onder hoge druk staan, ontlasten en helpen bij het faciliteren van de volgende fases van deze vaccinatiestrategie. De 'operatie vaccinatie' is het grootste massa-event uit de Belgische geschiedenis.

Het lijkt me dan ook een goede zaak om de eventsector in de 'operatie Vrijheid', zoals die wordt genoemd, te betrekken en naar aanleiding van uw tweets en uw optreden in De zevende dag had ik graag vernomen of u al contact hebt gehad met de sectorfederatie en welke rol u als minister voor die eventsector ziet bij het faciliteren van de vaccinatiestrategie.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp·a): Voorzitter, ministers en collega's, ik zit hier vandaag niet enkel als volksvertegenwoordiger, maar ook als organisator van Rock Zottegem, als festivalganger en als iemand met een groot hart voor de evenementensector. We kregen de voorbije dagen al een paar positieve berichten, goed nieuws. Minister Vandenbroucke kondigde aan dat Pfizer in 7,5 miljoen extra vaccins voorziet voor ons land en ook dat het Modernavaccin ondertussen gearriveerd is. De vaccinproductie draait dus op volle toeren en we stellen vast dat er de voorbije weken en maanden meer dan één tandje werd bij gestoken.

Maar collega's, in die vaccinnatiestrategie is zowel voor deze Vlaamse Regering als voor de lokale besturen, de steden en gemeenten, een belangrijke rol weggelegd. Ik stel toch vast dat er bij heel wat burgemeesters nog redelijk veel vragen spelen, maar ook onzekerheid heerst rond het opzetten van die vaccinatiecentra, ook na het webinar dat ze deze morgen nog hebben gekregen van jullie. Veelgehoorde vragen zijn: 'Wanneer mogen we dat materiaal vanuit Vlaanderen verwachten, hoe gebeurt de crowdcontrol, hoe zal de veiligheid verzekerd worden in die vaccinatiecentra, hoe gebeurt de registratie en de oproep?', enzovoort. Dat, minister, zijn net de vragen en bekommernissen waar de evenementensector een antwoord op kan bieden. Op veel van die vragen kan die sector een antwoord bieden, vanuit zijn knowhow, expertise en talenten.

Ik heb ondertussen vernomen dat u die evenementensector uiteindelijk onder de arm hebt genomen en vandaar de concrete vraag: hoe zal de rol van de evenementensector eruitzien en welke precieze opdrachten zal de sector krijgen? Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Collega's, ik heb met de leden van de regering, in concreto minister Somers en minister Beke, afgesproken dat minister Somers eerst vier minuten antwoordt en dan minister Beke zes minuten.

Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Voorzitter, collega's, laat me beginnen met te stellen dat we aan het beste deel van de miserie van de coronacrisis beginnen. We zitten vandaag aan de start van 'Operatie Hoop'. Er worden steeds meer en betere berichten verspreid over het mogelijk produceren van vaccins en het ter beschikking stellen van vaccins. We doen nu een beroep op onze lokale besturen en de eerstelijnszones om die massale vaccinatie tot een succes te maken. Ik merk op het terrein een ongelooflijke wilskracht, een ongelooflijk enthousiasme, een ongelooflijk voluntarisme om hier de schouders mee onder te zetten en hier een succes van te maken.

We hebben deze voormiddag een webinar gehouden en morgen vindt het tweede luik plaats. Daar hebben meer dan duizend mensen aan deelgenomen, zowat alle lokale besturen, en de feedback die ik gekregen heb is uiteraard: 'Dit is work in progress, maar we kunnen onze mouwen opstropen, als we dat al niet gedaan hadden, en we vliegen erin.' Ik heb collega Rzoska beloofd dat die vaccinatiecentra tegen begin maart klaar zouden zijn, maar ik kan u zeggen dat ik nu al berichten heb van verschillende gemeenten die zeggen dat ze begin volgende week klaar zullen zijn – begin volgende week. Andere gemeenten gaan iets meer tijd nodig hebben, maar de wilskracht om dit tot een succes te maken is groot en dat verheugt mij. Het is Vlaanderen op zijn best.

Wat heel concreet de eventsector betreft, heb ik de confederatie van die sector, een confederatie die specifiek is opgericht in coronatijden voor die sector, die zwaar lijdt, maar eigenlijk een wereldvermaarde reputatie heeft en internationaal heel sterk staat, mee ter hulp geroepen. De sector heeft zich daar 100 procent achter geschaard en ik heb vandaag kunnen meedelen dat er 439 verschillende Vlaamse bedrijven zijn die hun diensten ter beschikking stellen, op een gedeeld platform. En die gaan hun ondersteuning aanbieden aan de lokale besturen. De gemeenten blijven 'in charge' en zijn samen met de eerstelijnszones verantwoordelijk om alles goed te laten verlopen, maar als ze een probleem hebben, als ze in nood zijn, dan kunnen ze appelleren aan die eventsector. Die heeft een helpdesk geïnstalleerd waar je met al je vragen terechtkan en waar die 439 bedrijven met al hun specificiteiten zijn opgesomd.

En dat kan heel ver gaan. Dat kan gaan over het eerste waar we aan denken, namelijk de opbouw van zo'n centrum, de opbouw en de praktische kant. Als ik mijn eigen stad als voorbeeld mag nemen, of de stad Antwerpen: het tentendorp dat daar wordt gebouwd, wordt door een privébedrijf gebouwd. De Nekkerhal is een private hal, waar een private partner meehelpt.

Het kan te maken hebben met knowhow: hoe organiseer ik idealiter publiekstromen? Mijn centrum staat klaar voor een dry run, check eens even of het in orde staat.

Het kan te maken hebben met digitale toepassingen als walkietalkies, scanners en pc's. Ze staan ter beschikking.

Het kan te maken hebben met het zoeken naar personeel, zoals logistiek personeel, bewakingspersoneel, parkeerboys, scanpersoneel, onderhoudspersoneel, zelfs mensen uit de eventsector, die vandaag zonder werk zitten maar in staat zijn om zo'n centrum te runnen. Die mensen staan klaar.

Het kan te maken hebben met al het materiaal dat nodig is. Die eventsector zal een aanbod doen. Er zal geen probleem kunnen zijn dat lokale besturen hebben, waarvoor ze niet terechtkunnen bij de eventsector. We doen dat binnen een context van het zogenaamde Belfortmodel. We hebben vandaag kunnen meedelen dat lokale besturen, de eerstelijnszones (ELZ's), al een voorschot krijgen van 250.000 euro. Tegelijkertijd hebben we de principes al uitgelegd van hoe we de kosten die lokale besturen gaan maken op een correcte manier zullen vergoeden, zodat het de lokale besturen niets kost, zodat er geen rem is om hier op door te gaan. Uiteraard vragen we iedereen om rationeel met de middelen om te gaan.

Eind volgende week – en dat is mijn laatste zin, voorzitter – gaan we met de Vlaamse Regering heel concreet kunnen aantonen aan de lokale besturen hoe alle kosten die ze maken gefinancierd zullen worden. Er is dus zeer veel vertrouwen voor heel veel enthousiasme. We gaan hier een succes van maken.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Voorzitter, collega's, dit is een gigantische operatie, maar wel een gigantische operatie waarbij er heel veel wil, goesting en engagement aanwezig is om dit inderdaad tot een succes te laten geworden. Een gigantische operatie die ook al lange tijd in voorbereiding is. We hebben op 3 december, met de informatie die we toen hadden, een vaccinatiestrategie afgesproken. Dat was een strategie waarbij we heel bewust gezegd hebben: we verkiezen kwaliteit boven kwantiteit. In die eerste fase gaan we eerst naar de meest kwetsbaren kijken, diegenen die wonen in de woonzorgcentra, diegenen die wonen in de gehandicaptenvoorzieningen, diegenen die werken in de zorg. Op die manier willen we de zorg ontlasten. Deze week zitten we jammer genoeg aan het twintigduizendste overlijden ten gevolge van COVID-19. Als je kijkt naar het profiel van deze mensen, merk je dat het net gaat over die mensen waarvan we gezegd hebben dat we hen in eerste instantie willen vaccineren. Als we de 65-plussers nemen en de mensen tussen de 45 en 65 jaar met onderliggende aandoeningen, dan komen we aan meer dan 99,5 procent van diegenen die zijn komen te overlijden. Vandaar de doelbewuste keuze om ons daar in eerste instantie op te focussen.

We hebben sindsdien, sinds 3 december, onze strategie aangepast in functie van nieuwe elementen, zoals het versneld leveren van de vaccins. Dat betekent dat we vorige week – we hebben hier de discussie gevoerd over de 4000 te vaccineren mensen in de woonzorgcentra – het dubbele hebben gedaan. Deze week zullen dat er 47.000 zijn, volgende week zullen dat er 65.000 zijn.

We hebben een versnelling hoger geschakeld door ook in de ziekenhuizen nu en volgende week allicht ongeveer 40.000 mensen te vaccineren met het Modernavaccin, dat aangekondigd is en waarvan we de hub in het Ziekenhuisnetwerk Antwerpen (ZNA) zullen plaatsen. We doen dat niet alleen met het Modernavaccin, want dat is deze en volgende week toch nog beperkt in aantal, maar ook met het Pfizervaccin.

We versnellen dus om naast die belangrijke kwantiteit ook de kwaliteit te kunnen handhaven. Die kwaliteit is natuurlijk ook van ontzettend groot belang. Daarvoor rekenen we op die vaccinatiecentra, waarover we vandaag een druk bijgewoonde webinar hebben georganiseerd met meer dan duizend mensen. We hebben maar driehonderd steden en gemeente, we hebben maar zestig eerstelijnszones. Morgen organiseren we opnieuw een webinar. Alleen dat al geeft aan hoe groot de interesse en vooral ook de betrokkenheid is van iedereen om dat te kunnen doen.

We hebben daar ook gesproken over heel praktische zaken, collega Parys, bijvoorbeeld over hoe we mensen zullen uitnodigen. We gaan dat doen met een

dubbel systeem, zoals we dat ook doen in de test- en de triagecentra. Dat betekent dat de mensen waarvan we de gegevens hebben, een sms of e-mail zullen krijgen. Van 80 procent van de Vlamingen hebben we die gegevens. Diegenen waarvan we geen gsm-nummer of e-mailadres hebben, zullen een brief ontvangen. Maar we gaan ook een brief sturen naar iedereen om zeker te zijn, zeker voor de eerste groepen die aan bod zullen komen, om een maximaal bereik te hebben.

Als we spreken over maximaal bereik, hebben we er ook doelbewust voor gekozen om niet het aantal vaccinatiecentra te beperken. Daar is de voorbije dagen ook veel om te doen geweest: waarom niet vier of vijf grote tempels in plaats van nabijheid? Wel, het gaat er niet alleen om hoe we snel volume halen, maar ook om hoe we er op het einde van de rit voor zorgen dat we zoveel mogelijk mensen in Vlaanderen hebben gevaccineerd. Het gaat dus over snelheid maar ook over de breedte. Daarvoor rekenen we ook op die lokale besturen. Zij weten waar er fragiele groepen zijn, zij weten waar er mensen en groepen zijn of delen van wijken die misschien minder worden bereikt door een brief, een mail of een sms. En daar kunnen we die lokale besturen bij inzetten. Als er daar ondervertegenwoordiging is, kunnen we zeggen dat we daar echt doelgericht op moeten werken. Daar hebben we samen ook een strategie voor afgesproken.

Collega Parys, het gaat inderdaad niet alleen over de vaccins, het gaat ook over het kunnen toedienen van die vaccins. Vorige week kreeg ik nog de vraag van collega Sintobin waarom wij naalden hebben gekocht. Wij hebben moeten vaststellen dat Pfizer naalden voor vijf vaccins heeft geleverd, terwijl we er zes vaccins kunnen uit halen. Wel, wij hebben uit onze Vlaamse stock intussen al bijgeleverd, om ervoor te zorgen dat we zo optimaal mogelijk die vaccins kunnen inzetten. Dat zullen we ook blijven doen. Vorige week was het een hypothetische vraag, vandaag hebben we ze effectief ingelost.

Mevrouw De Rudder, niet iedereen zal zomaar naar een vaccinatiecentrum kunnen gaan, sommigen zullen daar hulp voor nodig hebben. Daarom hebben we met de taxisector samengezeten, maar ook met de mindermobielencentrales. Alle lokale mandatarissen hier en de duizenden in Vlaanderen weten dat er heel actieve mindermobielencentrales zijn, om mensen te helpen die moeilijk naar een vaccinatiecentrum kunnen gaan. Maar er zal ook nog altijd een groep mensen zijn die niet naar een centrum kunnen gaan, ook niet met een mindermobielencentrale. Als je aan je bed gekluisterd bent, zal dat niet lukken. Dus willen we die mobiele equipes inzetten, om samen met de huisartsen en thuisverpleegkundigen naar de woningen, naar de mensen te gaan, om ze daar te kunnen vaccineren. Ook daarin zullen we ondersteunen. We hebben speciale koelboxen besteld om hen te helpen, zoals we ook koelkasten hebben gekocht voor in onze eerstelijnszones, om te zorgen dat het hele logistieke proces maximaal op een goede manier kan geschieden.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Dat is een heel interessant antwoord, bedankt daarvoor. Er zijn een aantal vragen die nog onbeantwoord zijn gebleven, misschien door tijdsgebrek. Daar verwijs ik toch nog even naar, minister. Hoe zal dat gaan met de tweede afspraak: gaan we weten hoeveel vaccins er in de koelkast liggen? Gaan de huisartsen en huisapotheken effectief kunnen opvolgen of iemand gevaccineerd is of niet, via het globaal medisch dossier? En hoe zit het met een aantal doelgroepen in de timing?

Ik had nog een aantal andere vragen. Wat betreft de financiering van deze hele operatie: hoe gebeurt de verdeling tussen Vlaams en federaal? Voor de

gemeenten heb ik begrepen dat het Vlaams niveau inspringt volgens het belfort-principe, dus dat is alvast duidelijk.

Dan kom ik tot het personeel. Er zijn zes lijnen voor vaccinatietoediening, wat neerkomt op meer dan dertig man aan personeel. We zullen ook wel wat back-up moeten voorzien. Wanneer zal Help de helpers klaar zijn om extra mensen te werven om effectief in te zetten in die vaccinatiecentra? En worden die mensen ook prioritair ingeënt? Ik neem aan van wel, maar ik stel toch nog eens die vraag.

Dan heb ik nog een laatste vraag. Op de agenda van de IMC vanmorgen stond ook een puntje 'Disclosure aankoopcontracten', en ik was gewoon heel benieuwd wat er onder dat punt werd besproken. Ging het over het vrijgeven van de prijzen van de vaccins door staatssecretaris De Bleeker, of ging dat over een ander punt? Kunt u daar wat toelichting over geven?

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Bedankt voor jullie antwoorden. Ik ben uiteraard ook blij dat er gedacht is aan de minder mobiele mensen om daar te geraken. Nabijheid is heel belangrijk, en met het aantal vaccinatiecentra, 120, kunnen we dat ook zeker garanderen. De inzet van de mobiele teams is ook een grote meerwaarde in heel het proces, dus dat is ook een hele goede zaak. Hoe meer mensen we met behulp van die mindermobielencentrale naar het vaccinatie-centrum kunnen brengen, hoe meer mobiele teams zich dan echt kunnen focussen op mensen die bijvoorbeeld aan hun bed gekluisterd zijn.

Het zal een hele klus worden om alles rond te krijgen. Ik ben ook blij dat we deze morgen de webinar hebben kunnen beluisteren. Het was zeer interessant, een grote meerwaarde voor heel wat burgemeesters, die toch wel met heel veel vragen zaten. Maar daar is vanmorgen toch een duidelijk antwoord op gekomen.

Minister, ik heb nog een bijkomende vraag over de financiering. We hebben vanmorgen vernomen dat er een financiering zal zijn richting de eerstelijnszones, maar zal er ook een tussenkomst zijn voor de minder mobiele mensen zelf, specifiek voor hun onkosten voor de bijstand om naar het vaccinatiecentrum te gaan? Zullen die mensen daar toch in ondersteund worden omdat dat ook voor hen een bijkomende kost is die zijn niet voorzien hebben?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft gevoerd.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik denk dat het noodzakelijk is dat wie dat kan, ook naar een vaccinatiecentrum gaat. Maar we weten dat er wel wat mensen zijn die bedlegerig zijn. Die mensen verdienen natuurlijk ook hun vaccin. Het is belangrijk om er een zicht op te krijgen dat zij effectief op tijd hun vaccin krijgen. U hebt gisteren in de commissie gezegd dat het waarschijnlijk niet haalbaar zal zijn dat er altijd een arts bij zal zijn en dat een staand order moet worden gegeven om achteraf geen problemen te krijgen. Zullen dat dan thuis-verpleegkundigen zijn die in dat team gaan zitten of gaan de eerstelijnszones zelf moeten kijken wie ze dat juist laten doen?

We weten dat het Modernavaccin heel instabiel is. Dat gaan gebruiken in de thuissituatie, is een groot probleem. Ik denk dat er absoluut aandacht nodig is voor de specificiteit van de vaccins.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord. Het is inder-daad zo dat lokale besturen zeker kennis hebben van het organiseren van

bepaalde events, de ene gemeente al wat meer dan de andere. In Oostende hebben we daar natuurlijk veel ervaring mee, ook met de verkiezingen, al moeten we toegeven dat deze uitdaging veel en veel groter is. Ik hoor bepaalde mensen dat met elkaar vergelijken, maar dat klopt toch niet.

Het is mijn mening dat we niet altijd het warme water moeten uitvinden. We kunnen inderdaad een beroep doen op professionele mensen die dat kunnen en dat kennen en daar heel snel mee aan de slag gaan. Dat kan alleen maar iedereen ten goede komen, ook de hele operatie vrijheid en de snelheid ervan. Dat is natuurlijk cruciaal. Iedereen wil zo snel mogelijk die operatie volmaken. Misschien is het een optie om per eerstelijnszone een multidisciplinair team samen te stellen van artsen, apothekers, eventorganisatoren en eventsuppliers, zodat we nog sneller kunnen schakelen om de volgende fase uit te rollen, of om een coördinator logistiek vanuit de eventindustrie aan stellen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp·a): Ik wil de minister danken voor zijn antwoord. Minister, ik ben tevreden dat de eventsector uiteindelijk worden betrokken bij de vaccinatiestrategie en het opzetten van de vaccinatiecentra want zij beschikken over heel wat knowhow en hebben heel wat talent in huis. Bovendien hebben ze het het voorbije jaar al bijzonder moeilijk gehad en het ziet er niet naar uit dat zij de eerstkomende weken en maanden uit dat moeilijke water zullen geraken. We moeten dat talent inzetten om de lokale besturen te ondersteunen.

Maar er blijven natuurlijk nog heel veel vragen bij de burgemeesters. We moeten de eventsector inzetten op zijn sterktes en heel nauw betrokken houden bij de uitrol van deze vaccinatiestrategie. De kwaliteit van de vaccinatiecentra en van het vaccineren moet gegarandeerd worden. Vandaar mijn vraag, minister: hoe zult u ervoor zorgen dat die kwaliteitsnormen overal worden gehaald?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Ik ben blij dat ik van verschillende mensen hoor dat het belangrijk is dat de vaccinatiecentra zeer nabij zijn en mensen ze goed kunnen bereiken. Je hebt heel mobiele 65-plussers die overal geraken met de wagen, maar er is ook een groot deel dat niet met de wagen kan rijden of afhankelijk is van het openbaar vervoer. Dan lijkt het mij belangrijk om voldoende nabije en bereikbare vaccinatiecentra te hebben. Dat zal niet voor elke eerstelijnszone hetzelfde zijn. Je hebt bijvoorbeeld zeer uitgestrekte eerstelijnszones. Ik denk aan de Kempen. Als daar twee vaccinatiecentra zijn, zal dat voor de mensen ook nog een grote verplaatsing zijn. Dat wil zeggen dat sommige mensen 40 minuten met het openbaar vervoer moeten rijden, wat de drempels verhoogt. Dat is mijn eerste punt.

Mijn tweede punt is het opvolgen van de mensen die gevaccineerd worden. Men kan aangeven dat men geen vaccin wil hebben, maar wij merken in de praktijk dat het heel belangrijk is bij de griepvaccinatie om mensen op te bellen die niet gevaccineerd zijn en ook niet hebben laten weten dat ze niet willen gevaccineerd worden, om te horen wat de drempels zijn en hoe we hen toch kunnen bereiken om die vaccins toe te dienen.

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): We hebben gisteren in de commissievergadering uitvoerig al heel wat vragen behandeld rond de vaccinatie, maar ik heb toch nog een opmerking en een vraag voor u, minister.

Eerst en vooral over de essentiële beroepen. U wacht hier een advies af over wie eigenlijk onder de definitie van essentiële beroepen valt, een advies dat halverwege december door u gevraagd werd, veel te laat dus. Onze fractie vraagt al van voor het zomerreces dat u zou beginnen met het uitwerken van een strategie. Wij hopen, minister, dat u dit advies tijdig zult ontvangen.

Mijn vraag gaat over de lijst van de risicopatiënten die in de tweede fase gevaccineerd zullen worden. Op vraag van collega De Reuse gisteren in de commissievergadering zei u dat u onder andere artsen en apothekers zult inschakelen om die lijsten, die we dringend nodig hebben om de uitnodigingen tot vaccinatie op te maken, op te stellen. U hebt daar een goed oog in. Maar deze morgen kwam Roel Van Giel van Domus Medica op Radio 1 waarschuwen dat dit geen eenvoudige oefening zal zijn en dat dit langer gaat duren dan velen verwachten. Minister, steekt u uw hand in het vuur dat alle data rond de risicopatiënten tijdig aangeleverd zullen worden?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Dank u wel, ministers, voor de antwoorden. We hebben hier vorige week een stevig debat gehad en het is fijn om te zien dat er voor heel wat zaken antwoorden op tafel liggen. Dat moet ook gezegd worden.

We hebben het er gisteren in de commissievergadering – en ik kijk naar minister Beke – ook over gehad, maar ik denk dat het een gemeenschappelijke bezorgdheid zou moeten zijn. We mogen niet de fout maken dat we ervan uitgaan dat met dit type communicatie iedere Vlaming op de hoogte is. Er zal heel veel werk gemaakt moeten worden van een communicatieplan dat in alle richtingen gaat en dat heel veel doelgroepen in ogenschouw neemt. Minister Somers, in het voorjaar zijn er meertalige communicaties gekomen rond covid. Ik denk dat we gelijkaardige zaken moeten doen. Vandaar toch de vraag: ligt er op dit moment een communicatieplan op tafel dat ervoor zorgt dat ook kwetsbare groepen in de samenleving tijdig op de hoogte zijn en meteen de juiste informatie hebben, omdat dat toch van cruciaal belang is om ook hen te overtuigen en mee te nemen?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Collega's, ik wil iedereen bedanken voor de heel constructieve sfeer, omdat het mijn overtuiging is dat deze operatie alleen maar gaat lukken door samen te werken: samen te werken tussen besturen, samen te werken tussen de private sector en de overheid, samen te werken met burgers, en ook in dit parlement proberen zo veel mogelijk samen te werken. Vanzelfsprekend ontslaat dit het parlement niet om kritisch te zijn, maar ik denk dat het mee zoeken van antwoorden en oplossingen heel belangrijk is. We mogen niet vergeten: dit zal de grootste logistieke operatie zijn die wij ooit hebben gekend sinds de Tweede Wereldoorlog, de allergrootste. Bovendien zijn we afhankelijk van anderen, zijn er variabelen, onbekenden, die we niet in de hand hebben: de snelheid waaraan er gefabriceerd wordt, de erkenning van vaccins en dergelijke meer. Dat zal een 'work in process' blijven, waar we permanent moeten bijsturen.

We hebben gelukkig één grote troef. Onze lokale besturen zijn probleemoplossers, die kunnen problemen oplossen. En we hebben een sterke eventsector die ons daar ook bij gaat helpen. We vragen ongelooflijk veel van onze lokale besturen. Ik zou durven – en de collega's van de PVDA mogen het mij niet kwalijk nemen – Che Guevara te citeren: 'Wees realistisch, vraag het onmogelijke.' We gaan dat moeten doen, we gaan het onmogelijke moeten vragen.

U weet dat mensen een geschreven brief gaan krijgen, een oproepingsbrief. Waar we de mail en de sms van hebben, gaan we die ook nog een mail en sms sturen.

Maar dan moeten die mensen zich ook nog registreren. Ze gaan dat telefonisch kunnen doen of digitaal. Elk lokaal bestuur zal een helpdesk moeten hebben om mensen te helpen, zij die dat niet kunnen, mensen met vragen, die angst hebben: 'Kan ik me wel laten vaccineren?' Lokaal kan men die mensen het beste helpen. Ze gaan mensen moeten helpen bij de vraag naar mobiliteitsnoden, door verschillende collega's aangekaart. Lokale besturen kunnen dat. Ook daar is de taxisector, de mindermobielencentrale ongelooflijk hard bezig om na te denken en mee te werken om dat mee op te lossen. En we gaan mensen moeten sensibiliseren. Daar is het Agentschap Integratie en Inburgering bijvoorbeeld een heel project aan het maken om dat zo maximaal mogelijk te doen. We hebben er allemaal belang bij dat zo veel mogelijk mensen gevaccineerd worden. U ziet ook het aantal stijgen. Het vertrouwen groeit, het enthousiasme groeit. We zitten in Vlaanderen nu al aan 80 procent mensen die gevaccineerd willen worden. Ik geloof, echt waar, dat, als we daar goed werk van maken, dat nog meer kan zijn.

We vragen dus heel veel van die lokale besturen, maar ik ben er ook van overtuigd dat zij het niveau zijn dat dat het beste kan. Ik wil hen dan ook danken. Ik wil ook de eventsector danken, die we, voor alle duidelijkheid, permanent gaan betrekken. We gaan nu trouwens elke week webinars organiseren, om zoveel mogelijk informatie accuraat te kunnen blijven geven en om bij te sturen waar nodig. En we zullen ook een beroep moeten doen op de samenleving, om al die posten te bemannen. Maar ook daar is er ongelooflijk veel bereidwilligheid om mee te werken. Collega Beke heeft daarvoor een website ontwikkeld. Ik heb het zelf bevraagd bij mijn eigen stad: 36 uur geleden heeft men de vraag gesteld wie kan helpen, op amper 24 uur waren er 100 mensen – oud-artsen, gepensioneerde artsen, mensen die ooit nog een opleiding hebben genoten als ambulancier – die allemaal willen meewerken. Het is dat dat we moeten vasthouden en versterken. En dan kunnen we die operatie tot een groot succes maken. Dat is alleszins mijn overtuiging. Ik heb daar de voorbije uren en dagen zoveel positiviteit en zoveel oplossingsgericht denken gezien, dat we vandaag inderdaad al veel verder staan. Ik kan hier met nog veel meer zekerheid zeggen dat op 1 maart al die vaccinatiecentra klaar zullen zijn. Als de producten er zijn, als de vaccins er zijn, zullen we spuiten kunnen geven. De capaciteit van die 60 tot 120 centra is van dien aard dat er werkelijk massaal kan worden geleverd. We zullen massaal kunnen spuiten. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, ik wil een aantal bijkomende vragen beantwoorden. Collega Parys, u vroeg of men bij de eerste uitnodiging meteen ook de tweede uitnodiging voor het vaccin zal krijgen. We gaan het niet op zijn Nederlands doen, wat dat betreft. Als men zich aanmeldt om het eerste vaccin te laten zetten in een vaccinatiecentrum, kan men meteen een afspraak maken, op maat van de burger, om een tweede vaccin te kunnen zetten. Dat zal dus ook meteen ingepland worden. Dat lijkt ons gemakkelijker dan op te leggen wanneer het precies moet zijn.

De artsen zullen inderdaad dat proces kunnen volgen. We hebben Vitalink, waar de artsen in kunnen. Er is ook een link gemaakt tussen Vaccinnet en Vitalink, om het hele proces te kunnen volgen. Dat is nodig om individuele redenen, om patiëntenredenen en medische redenen. Maar dat is ook nodig om geglobaliseerde redenen, om de globale evoluties van de vaccinatie mee te kunnen volgen enzovoort.

Wat de financiering betreft: dat zal een aardige duit kosten voor de vaccinatiecentra. Collega Saeys heeft gevraagd hoe dat precies zal verlopen. We zijn in overleg met het federale niveau om een aantal praktische afspraken te maken. Bijvoorbeeld als artsen of thuisverplegers zich ingezet weten, hoe gaat dat

precies verlopen? We hopen daar snel uitsluitsel over te kunnen geven. Dat is een van de redenen waarom we nog niet alle toeters en bellen kunnen geven aan de eerstelijnszones over hoe het er precies zal uitzien. Maar we hebben overeenkomsten gevonden in de schakelzorgcentra, heel pragmatisch, om tot overeenkomsten te komen. En dat werkt. Er zullen op het einde van de rit wel een aantal verrekeningen zijn. Voor een aantal zaken hebben we de sleutels 80/20 om dat te kunnen doen, zoals u weet.

De mobiele equipes zullen we dus ook op die manier doen. We gaan dat niet vanuit Vlaanderen van bovenaf opleggen. We gaan niet zeggen dat zo'n mobiele equipe er zus of zo moet uitzien. We gaan een basis naar voren brengen waarmee men in de eerstelijnszones en de lokale besturen aan de slag kan, om te zeggen: we gaan dat op die manier doen, met de mensen die lokaal in de thuiszorg werken, de artsen die er zijn, met de huisartsenkringen. Ik denk dat het op die manier ook het beste werkt. De hele operatie is een samenspel tussen de eerstelijnszones en de lokale besturen. In de eerstelijnszones zitten de mensen met de medische knowhow, de medische kennis en de medische netwerken om anderen mee te mobiliseren. Ze zitten daar niet alleen namens zichzelf, ze vertegenwoordigen daar ook bepaalde groepen. De lokale besturen zijn goed in het organiseren van het hele niet-medische logistieke proces. Daarom is dat samenspel ook zo belangrijk, om dat tot een goed einde te kunnen brengen.

Wat de financiering betreft, onder andere van de inzet van de Minder Mobielen Centrales: wij zijn aan het bekijken hoe de eerstelijnszones precies kunnen worden gefinancierd.

Wat de disclosure-elementen betreft die vanmorgen op de IMC werden besproken: de federale overheid ondertekent namens België, dus ook namens de deelstaten, contracten met de EU. Het zijn dus niet de deelstaten die dat doen. Dat is het element dat aan bod is gekomen. Het is natuurlijk wel zeer belangrijk dat datgene wat in uitvoering is, ook in overleg gebeurt met de deelstaten. Zo kunnen we onze strategie en de toepassing van onze strategie daaraan aanpassen.

We hebben zaterdagvoormiddag een IMC gehad over de bijkomende aankoop van de Pfizervaccins. Hoeveel gaan we er vragen in dat contingent van 300 miljoen? We zijn samen overeengekomen om er 10 miljoen te vragen. Uiteindelijk is er 7,5 miljoen uit gekomen. De ambitie – en dat was het oogmerk – was om een redenering op te zetten die ons toelaat om zoveel mogelijk vaccins voor de zomer te kunnen krijgen. Daar hopen we op de 4,4 miljoen voor België, met het Vlaamse aandeel. Daar ging dus die discussie over.

In het hele logistieke proces gaat het over de vaccinatiecentra, de vaccins, maar ook, niet het minst, over de mensen. Collega Somers heeft daar ook al naar verwezen. We zullen gebruik moeten maken van de professionele krachten: de mensen die werken in de zorg, de mensen die werken in welzijn. Maar we zullen daar ook gebruik kunnen maken van heel veel mensen die zich vandaag aandienen, mensen die daar mee hun schouders onder willen zetten. Dan moeten we goed zoeken naar een manier om vraag en aanbod aan elkaar te koppelen. We hebben dat vorig jaar gedaan met het platform 'Help de helpers'. Ik heb dus gevraagd om dat platform aan te passen. Zodra we weten waar de vaccinatiecentra komen, kan men op een heel eenvoudige manier aanvinken wanneer men kandidaat is om te helpen in het vaccinatiecentrum van bijvoorbeeld Mechelen of Lommel of Antwerpen of waar dan ook. Diegene die instaat voor de organisatie van het vaccinatiecentrum, kan dan op een heel eenvoudige manier die lijst krijgen en de mensen contacteren.

Collega Saeys, uw bedenking over Moderna is zeer terecht. Eigenlijk is dat nog een fragieler vaccin dan Pfizer. Dus is het ook de bedoeling om dat in eerste

instantie in de ziekenhuizen in te zetten. Dat is de veiligste context, want het is vooral het vervoer dat het Modernavaccin fragiel maakt. We gaan Moderna dus daarvoor inzetten. Maar we zullen in de ziekenhuizen ook andere vaccins inzetten.

Over de essentiële functies, collega Wouters, hebben we het gisteren gehad. Toch een rechtzetting: het gaat niet over de essentiële beroepen. Het gaat over functies. Dat wil zeggen: waar, in welk bedrijf voert wie een essentiële functie uit? En wie niet? Dat is de vraag die vorig jaar al concreet is gesteld aan de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk. Wij hopen daar zo snel mogelijk een antwoord op te krijgen.

De oefening rond de risicopatiënten moet inderdaad gebeuren. Dat is geen gemakkelijke oefening, want we spreken hier over patiëntengegevens. Collega Saeys, de huisartsen hebben die gegevens. U weet dat. Collega Vandecasteele, u weet dat ook. Ik weet niet of er nog dokters in de zaal zitten? Die gegevens zijn er. Die moeten daaruit gehaald worden. Maar dat zijn natuurlijk fragiele gegevens. Het gaat over patiëntengegevens. Daar is natuurlijk het medisch geheim, vandaar dat ze niet zomaar aan iedereen kunnen worden opengesteld. Maar het is wel de bedoeling om daar gebruik van te maken, en ook van de databestanden van de mutualiteiten. Ik herinner mij dat minister Maggie De Block voor de 'chronic care'-projecten ook gebruik heeft gemaakt van die databestanden. Dat is dus wel mogelijk, maar het is natuurlijk een gigantische operatie om dat allemaal tot een goed einde te kunnen brengen.

Op de vragen over de doelgroepencommunicatie heeft minister Somers al geantwoord. Het is inderdaad wel belangrijk om zo breed mogelijk te zijn in de finale ambitie die we allemaal delen: zoveel mogelijk Vlamingen en mensen in Vlaanderen gevaccineerd krijgen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Dank u wel voor de concrete antwoorden.

Collega's, ik denk dat iedereen hier wel voelt dat we op een moment van de hoop zitten. Dat kan een heel belangrijk omslagmoment zijn in deze crisis. Dat is iets heel kostbaars. Dat is iets wat we allemaal samen moeten koesteren. Ik hoop dus ook echt dat we dat moment zullen gebruiken om die positieve omslag te maken. Daarom wil ik de Vlaamse Regering oproepen om heel goed en heel duidelijk te communiceren. U hebt daarnet geschetst hoe moeilijk het is om deze grootste logistieke operatie sinds de Tweede Wereldoorlog effectief goed uit te voeren. Dan is het belangrijk dat iedereen goed op de hoogte is van de valkuilen en de onzekerheden die er vandaag nog zijn, van een aantal parameters of variabelen, waarmee we bedoelen dat we niet exact weten wanneer welk vaccin aangeleverd zal worden en wanneer we het dus exact aan die vaccinatiecentra kunnen leveren.

Afsluitend wil ik oproepen om daar duidelijk over te zijn. Wees daar eerlijk over, wees daar open over, zodat we het goede moment van vandaag, het moment van de hoop en het perspectief, effectief kunnen omzetten in het exitmoment van deze crisis.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Bedankt, minister, voor uw bijkomende antwoorden. Ik denk dat iedereen beseft dat deze vaccinatiecampagne wel eens de belangrijkste sinds vele jaren kan zijn. De aandacht voor de mobiliteit van de mensen is cruciaal, om toch ook hen voldoende kansen te geven om naar een vaccinatiecentrum te gaan.

We hebben gisteren in de commissie de vaccinatiestrategie nog eens duidelijk gehoord, minister. We mogen toch fier zijn op hoe snel alles nu in gang kan worden gezet om ook het verdere verloop te kunnen garanderen. De bevolking staat alleszins klaar om gevaccineerd te worden, en het vertrouwen daarin groeit elke dag meer en meer. Het zal nu de taak van de lokale besturen zijn om alles verder uit te werken, maar u mag erop rekenen dat de steden en gemeenten de handen uit de mouwen zullen steken. Ze zullen de handen niet in het vuur steken, maar ze zullen echt wel paraat staan om verder werk te maken van die vaccinatiecentra om alles tot een goed einde te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Deze vaccinatiestrategie is natuurlijk de kern. Hier hebben we op gewacht. We willen onze vrijheid herwinnen en de mensen kijken echt vol verwachting uit naar het moment waarop ze hun vaccin zullen krijgen.

Er zijn nog wel wat vragen. Ik denk dat het inderdaad zeer belangrijk is dat we goed en duidelijk en ook op tijd communiceren als er wijzigingen zouden gebeuren. We weten allemaal dat er en cours de route zaken gebeuren en dat er verschillende elementen meespelen. Ik denk dat het heel belangrijk is om de mensen zo goed mogelijk en zo correct mogelijk te informeren, zodat we toch zeker voor de zomer onze vrijheid kunnen herwinnen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Ik dank u voor uw inzichten, minister. Ik onthoud dat u reeds contact hebt gehad met die sector en dat u vooral een opportuniteit ziet om die sector permanent in te zetten. Ik zie dat heel wat steden en gemeenten al op de kar gesprongen zijn, maar dat er zich inderdaad ook heel wat mensen spontaan aanbieden, zowel om medisch als om logistiek te ondersteunen. In het belang van iedereen die werkzaam is in de eventsector hoop ik ook dat heel wat anderen zullen volgen. Ze hebben gewoon de kennis. Ze zijn het gewoon om snel te schakelen. We hebben dat deze zomer al aan de kust gedaan met de crowdcontrol en de mobiliteitsaanpak. Dat waren ook mensen die in de eventsector op festivals actief waren. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we deze boodschap hebben gegeven. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp·a): Minister, ik wil me aansluiten bij de woorden van de heer Tommelein, want de ideale manier om ervoor te zorgen dat alles snel, maar ook veilig verloopt, is de evenementensector hier heel nauw bij te betrekken. Als we ervoor willen zorgen dat ook de kwaliteitsnormen in heel Vlaanderen worden gehaald, dan is het inschakelen van de evenementensector onontbeerlijk. Ze hebben het de voorbije maanden en het voorbije jaar al heel moeilijk gehad. Ze zijn als eerste in lockdown gegaan en het ziet ernaar uit dat ze ook als laatste echt 'full force' zullen kunnen werken. Mijn toch jarenlange ervaring met de evenementensector is dat dat geen klagers, maar doeners zijn, net als de lokale besturen.

Ze denken oplossingsgericht en werken oplossingsgericht. Vandaar dat het voor de sp.a belangrijk is dat deze sector niet wordt vergeten en dus de oproep om haar kwaliteiten te erkennen en haar talent te gebruiken, en dat is organiseren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jeremie Vaneeckhout aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het toezicht op terugkerende reizigers na een kort bezoek aan een rode zone, in het licht van de stijgende coronacijfers

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, we spreken terecht over 'Operatie Hoop' en 'Operatie Vrijheid'. Er is een schwung in de samenleving die het geloof in een goed en beter jaar 2021 kan waarmaken. Maar, er is ook één mogelijke spelbreker, en dat is een potentiële derde golf. Die derde golf zou dramatisch zijn, niet alleen voor de veerkracht van de samenleving maar ook voor de vaccinatiestrategie en ons gezondheidssysteem in zijn geheel.

Minister, in dat opzicht moeten we ook de realiteit durven te blijven zien. De cijfers zijn nog altijd niet geruststellend, en er is het fenomeen van de Britse variant. U weet dat we net voor het kerstreces een decreet hebben goedgekeurd over hoe we omgaan met reizigers die terugkeren naar ons land. Op dit moment geldt er binnen dat decreet – en het is de autoriteit van de Vlaamse Regering die daarover beslist – een omschrijving dat iemand die minder dan 48 uur in een rode zone heeft verbleven, vrijgesteld is van quarantaine en testing.

Minister, we zien tegelijk ook de situatie in Londen, de hoofdstad van het zakentoerisme op het Europese continent. Londen, waar de cijfers van de Britse variant dramatisch zijn. Londen, dat zich op dit moment in code zwart bevindt. Vandaar dat onze fractie het toch zeer belangrijk vindt om dit zeer nauw op te volgen en onszelf de vraag te stellen of we niet drastischer moeten optreden tegen mensen die daar minder dan 48 uur doorbrengen. Brengen zij niet het risico mee om in Vlaanderen deze variant binnen te brengen? Experten delen die mening en vragen om sneller op te treden.

Minister, overwegen u en de Vlaamse Regering om strikter op te treden, wat quarantaine en testing betreft, voor mensen die minder dan 48 uur in een rode zone verbleven?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega, ik denk dat de Britse variant een evolutie is die ons allemaal zorgen baart en die ook wordt gemonitord. We hebben ons de voorbije dagen heel specifiek georganiseerd om die zoveel als mogelijk onder controle te kunnen houden. De beste manier om die onder controle te kunnen houden, zijn de controles.

Ik ben er geen voorstander van om alle grenzen te sluiten. Maar voor de grenzen van Ierland en het Verenigd Koninkrijk – we hebben er vanmorgen over gesproken en het zal ook op een Overlegcomité worden besproken – zijn er wel bijkomende maatregelen aan de orde. De controles, niet alleen op de vliegtuigen maar ook op de treinen, moeten worden versterkt. Wij zijn er voorstander van dat diegenen die terugkeren, onmiddellijk – ook als men er minder dan 48 uur was – een test afleggen en in quarantaine gaan. We willen ook geen uitzondering maken voor diegenen die een zakenreis maken – wat men kan aangeven op het PLF-formulier. Dat zijn drie belangrijke elementen die we op korte termijn moeten uitvoeren, waar we over hebben gesproken en waar ook op het Overlegcomité snel een beslissing over moet worden genomen.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, dank u wel. Dit is een zeer duidelijk signaal. Het is aangenaam om te merken dat, als er vragen op tafel komen, de

regering daar zeer duidelijk en helder op antwoordt. Het is een goede zaak omdat ik zie wat Frankrijk doet, wat Nederland doet en wat Denemarken doet. Zij gaan daar iets drastischer mee om en handelen daar ook naar. Het zou een goede zaak zijn mochten we daar even consequent in zijn. Ik ben blij dat u die voortrekkersrol wilt spelen op het Overlegcomité. Dat is ook wat de experten vragen, om snel te handelen. Die tool heeft de Vlaamse Regering ook in handen.

Er is een timing afgesproken voor het volgende Overlegcomité. Bent u van plan om die timing te vervroegen. Ik denk immers dat in dit opzicht geen uur te verliezen valt en dat we dit zo snel mogelijk moeten regelen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, sta me toe het iets breder open te trekken dan de kortbezoekers aan het buitenland. Er zijn in de coronacrisis ongetwijfeld heel wat zaken niet efficiënt aangepakt, maar er is over weinig zoveel onduidelijkheid en chaos geweest als over de terugkerende reizigers. Zopas hadden we nog de kerstvakantie. In de loop van die vakantie is wat paniek ontstaan en gezegd dat wie terugkwam uit een rode zone, in quarantaine moest.

Over vier weken staat de krokusvakantie voor de deur. Laat ons afspreken dat regeren toch vooruitkijken moet zijn. Wat zullen we nu als signaal geven aan mensen die van plan zijn om op reis te gaan in de krokusvakantie? Reizen is niet verboden en men zal het dus ook doen. Wat zal het beleid zijn ten aanzien van mensen die naar een rode zone op vakantie gaan in de krokusvakantie? Zullen ze de quarantaineplicht moeten ondergaan bij terugkeer? Geef zo snel mogelijk duidelijkheid voor mensen die in de krokusvakantie op reis wensen te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): De kerstvakantie is voorbij. De mensen in quarantaine die negatief waren, zijn daar ondertussen uit. Ik denk dat we vooral vooruit moeten kijken naar de komende krokusvakantie. Sinds de kerstvakantie zijn er de huidige regels. Het contacttracingcentrum moest mensen die terugkwamen uit de rode zone en een PLF hadden ingevuld, opbellen. Zijn die inderdaad opgebeld? Hebt u daar cijfers over?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Minister, ons land is op enkele weken tijd – en gelukkig maar – van een van de slechtste leerlingen van Europa naar een van de beste gegaan. Nu is het vooral kwestie dit zo te houden. Dit heeft van ons allemaal zeer grote inspanningen gevraagd. Het betekent absoluut dat we zeer waakzaam moeten zijn voor reizigers die terugkeren uit het buitenland, ook al is dat maar voor een korte periode, zeker op een moment dat er drie bijzonder besmettelijke varianten in de wereld rondgaan, waarvan er al twee in onze directe buurlanden zitten. Ik ben blij dat het toch de bedoeling is om de controles aan te scherpen voor mensen die minder dan 48 uur in het buitenland zijn, want dat is nodig.

Bent u bereid om een informatiecampagne op te zetten voor Vlamingen die naar het buitenland gaan over hoe ze zich daar het best gedragen en dat ze zich ook daar aan de basisregels van corona moeten houden? Ik zie toch te veel vrijheid, blijheid als mensen op reis gaan. Ik denk dat het goed is om hen eraan te herinneren dat de regels ook daar absoluut gerespecteerd moeten worden. Wilt u dergelijke informatiecampagne op poten zetten?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ook wij zijn bezorgd om die superbesmettelijke varianten. Wanneer komt dat Overlegcomité er? Gemeenten krijgen nu informatie over wie er in quarantaine moet, maar weten uiteraard niet waarom. Dat zou trouwens ook geen goed idee zijn. Ze weten dus niet of iemand een superbesmettelijke variant heeft opgelopen. Hoeveel gemeenten hebben vandaag al de persoon die verantwoordelijk is voor de dataverwerking doorgegeven, zodat ze de informatie kunnen krijgen over wie opgevolgd moet worden in quarantaine?

Kunnen we niet in het script van de contacttracing opnemen dat er extra informatie gegeven moet worden aan mensen bij wie die superbesmettelijke variant is vastgesteld, zodat ook zij heel goed weten dat ze een nog groter risico op besmetting vormen dan andere burgers die de courante variant van covid hebben opgelopen? Op die manier zouden we de besmetting kunnen proberen in te dijken.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Voorzitter, ik spreek ook als burgemeester van een grensgemeente. We zien dat de verplaatsingen tussen Nederland en België heel frequent voorkomen, uiteraard voor kleine bezoeken, dus minder dan 48 uur. Ik volg u er zeker in dat controles ook daarvoor aangewezen zijn, om daar grip op te houden.

Maar het belangrijkste – dat zeggen we al sinds het begin van de pandemie – is te weten waar de besmetting heeft plaatsgevonden. We moeten aandacht blijven besteden aan het achterhalen van de besmettingsbronnen, zodat we daarin kunnen investeren. Minister, ik roep u dan ook op om te blijven investeren in het achterhalen van de besmettingshaarden.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, ik hoop dat de bijkomende maatregelen zo snel mogelijk kunnen worden genomen. Het nieuwe moment staat nog niet vast, maar wat mij betreft, wordt die beslissing zo snel mogelijk genomen. Ik denk dat iedereen daar op zich achter staat.

Twee, collega Parys, ik heb de cijfers van vandaag niet, maar gisteren waren er twintig gemeenten die het verwerkingsprotocol hadden ingestuurd. Ze hebben onmiddellijk de gegevens gekregen om daarmee aan de slag te gaan. U herinnert zich het debat van vorige week. Wel, we hebben vrijdag al het besluit in de Vlaamse Regering genomen. Het is maandag gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De lokale besturen hebben de kans gekregen om het verwerkingsprotocol te ondertekenen. Waarom is dat nodig? Omdat het over patiëntengegevens gaat. Het gaat over medische gegevens die met de nodige voorzichtigheid moeten worden benaderd. De eerste twintig burgemeesters, gemeenten die dat hebben gevraagd, hebben die gegevens ook gekregen.

Collega Goeman, ik heb genoteerd dat u niet voor vrijheid, blijheid bent, of toch tenminste niet voor diegenen die op vakantie zijn geweest. Ik denk eerlijk gezegd dat het geen verstandige zaak is om nu een vakantie te boeken in de krokusvakantie. Bijna 200.000 mensen zijn in de kerstvakantie toch naar het buitenland gegaan, ondanks het feit dat iedereen zei dat dat niet verstandig was. Ik weet dat als de overheid, de politiek dingen verbiedt ... En zulke dingen zijn moeilijk te verbieden, want er zijn altijd redenen om te zeggen: ja maar, mijn moeder ligt op haar sterfbed in een ziekenhuis of ik moet het doen voor mijn job enzovoort. Maar er ook nog zoiets als het gezond verstand. Ik denk dat heel veel in landen vandaag in een situatie zitten waarin het niet verstandig is om daar vakanties te boeken.

Vorige week werden er cijfers gevraagd: hoeveel van diegenen die teruggekeerd zijn, hebben zich uiteindelijk laten testen? Toen zaten we aan 37 procent en 44 procent voor Vlaanderen. Ik heb toen ook gezegd dat dat voorlopige cijfers waren, omdat niet iedereen een tweede test had laten doen. Nu zitten we boven de 70 procent. Ik denk dat 2,5 of 2,7 procent ook effectief positief getest is. Er zijn wel verschillen tussen landen. Er zijn landen met een lage positiviteitsratio en landen met een hoge positiviteitsratio, wat normaal is wanneer je de kaart bekijkt van de landen met de verschillen in besmettingsgraden.

Met de krokusvakantie in aantocht lijkt het mij niet verstandig om reizen te boeken, tenzij er hiervoor absolute noodzakelijkheden zijn. Dat kan altijd. Maar het lijkt mij niet verstandig en ik heb alvast geen reis geboekt, gepland of wat dan ook. Ik zal gaan wandelen in de mooie Limburgse bossen.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, dat mag ook in de West-Vlaamse open ruimte. U bent er zeker welkom.

Collega's, minister, voorzitter, we hebben een momentum. Een momentum waarop de vaccinatiestrategie zich begint te ontrollen en waarop we mensen een perspectief op hoop en vrijheid kunnen geven. Maar we moeten op dit moment dan ook alles doen om een dramatische derde golf, zeker met die Britse, meer besmettelijke variant, absoluut te vermijden.

En dan moeten we, zoals collega's hier ook schetsen, heel oplettend zijn en blijven en die kans niet verliezen. Daarom vonden we het vandaag belangrijk om ervoor te pleiten om die uitzondering voor korte reizen te schrappen omdat die net komen uit de gebieden waar die Britse variant het meest aanwezig is.

En ik zou willen afsluiten met de oproep om de datum van 22 januari waarop nu het Overlegcomité was voorzien, te vervroegen. We kunnen het ons echt niet veroorloven om nog tien dagen te wachten om dat poortje te sluiten. Laten we dit momentum niet verliezen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de mogelijkheid tot terugvordering van leerkrediet van studenten

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, studenten, docenten, personeel van hogescholen en universiteiten hebben er al bijna een volledig semester in lockdown opzitten. Stel dat je nu eerstejaars bent en je komt aan in een nieuwe stad, maar na een aantal dagen en een aantal weken worden de lessen allemaal online gegeven. Je hebt amper contact met je docenten en al helemaal niet met medestudenten. Maar ook voor andere studenten, ook voor docenten en voor het andere academisch personeel is het een heel moeilijke periode geweest.

Na een semester van eindeloze Zoomsessies en zelfstudie zijn het nu examens. Maar eigenlijk verandert er voor de studenten weinig. Ook nu tijdens de blok zijn alle dagen hetzelfde. Ook nu zitten ze opgesloten tussen de vier muren van hun kamer. Ook nu schreeuwen ze om hulp.

En wat zegt u dan, minister? Dat studenten corona als een catch-all excuus gebruiken. Ja, dat hebt u gezegd, minister. Minister, mijn hond heeft mijn huiswerk

opgegeten. Dat is een excuus. Maar de coronapandemie die al maanden huishoudt, dat is een dagelijkse realiteit voor heel veel mensen.

En minister Weyts, wat is uw excuus eigenlijk om gewoon verder te doen alsof er niets aan de hand is? Er is nu concrete hulp nodig voor die studenten. U kunt dat doen. U kunt hulp bieden door te zorgen dat studiepunten die niet gehaald worden omdat men vakken door corona niet haalt, achteraf teruggevorderd kunnen worden. Dat is vorig semester mogelijk geweest, en mijn vraag is heel duidelijk: gaat u dat nu opnieuw mogelijk maken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Misschien het moment aangrijpen om die studenten nog een hart onder de riem te kunnen steken, want met zijn allen gaan we gebukt onder corona, maar gebukt gaan onder corona en dan nog eens onder examens is van het goede te veel. Dus bij dezen aan diegenen die bij wijze van studiepauze momenteel aan het kijken zijn: volhouden.

Waarom hebben we vorige keer leerkrediet toegekend? Om te verhinderen dat studenten die door corona niet slaagden, ook niet na een tweede zit, leerkrediet zouden verliezen. Het uitgangspunt daarbij was vermijden dat de studieduur verlengd zou worden. Dat was altijd het uitgangspunt.

Vandaag zitten we natuurlijk in een andere situatie, in die zin dat we nu volop in de examens zitten. Hetgeen u voorstelt, lijkt me een verkeerd signaal. Namelijk nu al gaan zeggen: wat er ook moge wezen of komen, wat de resultaten ook mogen zijn, we gaan alle leerkrediet sowieso teruggeven, dat lijkt me een verkeerd signaal, en het lijkt me nogal demotiverend te zijn, want dan geef je ook een beetje het signaal dat het resultaat niet zoveel uitmaakt, dat het leerkrediet sowieso wordt teruggegeven. Dat is niet alleen mijn standpunt, maar ook dat van de Vereniging van Vlaamse Studenten, waarmee ik ook op wekelijkse basis samenzit. Vanuit die hoek van de studenten wordt gevraagd: 'Wees daar toch voorzichtig mee. Geef nu niet dat signaal, en laten we dat bespreken.' Dat zullen we ook doen. Samen met studenten, samen met de hogeronderwijsinstellingen, zullen we samenzitten na de examenperiodes en zullen we dat evalueren.

Dus de conclusie is: we zeggen absoluut niet nee, maar je moet in deze situatie toch voorzichtig zijn, en we overleggen ter zake zoals we dat op wekelijkse basis doen met de studenten en met de hogeronderwijsinstellingen.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, heel fijn dat u de studenten een hart onder de riem steekt, maar u bent natuurlijk geen motivational speaker. U bent een minister, en een minister hoort niet aan te moedigen – dat mag ook natuurlijk –, maar maatregelen te nemen. Waar het hier vandaag over gaat, minister, is perspectief. Het gaat over perspectief.

Studenten zitten nu al maanden in die lockdown. Dat is een heel moeilijke periode geweest. Ze gaan nu naar die examens en heel veel studenten hebben schrik dat ze die examens niet zullen halen, niet omdat ze hun best niet doen of omdat proffen er met hun 'klak' naar smijten, maar omdat het verdorie een ongelooflijk moeilijke periode is geweest.

Vorig jaar is ook beslist om het mogelijk te maken de studiepunten van de examens die men niet haalt, achteraf op te halen. Ik denk dat dat nu opnieuw nodig is om dat perspectief te bieden. Vorig jaar hebben bijna tienduizend studenten van die regeling gebruikgemaakt, wat voor mij duidelijk aantoont dat er een heel brede vraag naar is. Daarom vinden wij het heel jammer dat u dit niet

overweegt. Wij zullen een voorstel van resolutie indienen hier in het parlement om dat toch te vragen, en ik stel voor dat de sprekers die zich hierbij willen aansluiten, alvast zeggen of ze dat zullen ondersteunen of niet.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Vandaag zijn we de plenaire vergadering begonnen met een aantal hoopvolle boodschappen en ik had eigenlijk gehoopt dat die hoopvolle boodschap bij deze vraag voortgezet zou worden, wat tot nog toe niet het geval is. Ik denk inderdaad dat onze studenten perspectief nodig hebben. Terwijl de hele samenleving kijkt naar de vaccinatiecampagne, kijken onze studenten vandaag vooral naar hun examens. Ik denk dat de minister daar voor een stukje wel gelijk in heeft. Het is voor studenten inderdaad geen evidente periode en kijkers thuis of collega's hier die thuis met studenten zitten, kunnen daar wel al eens van getuigen. De examens en de studiejaren zijn niet wat ze ervan gewoon zijn. Zeker studenten die nu in hun tweede jaar zitten, hebben eigenlijk nog geen normale situatie gehad. Ik zou u echt willen vragen, minister, om de studenten hoop en perspectief te geven door maatregelen te nemen, niet gratuit maar doordacht, net zoals dat vorig jaar gebeurd is.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Collega D'Haese, ik begrijp uw argwaan eigenlijk niet helemaal. Op dit moment zijn heel wat studenten ongelooflijk hard hun best aan het doen. Ze hebben een heel lastig semester gehad. Er komt nog een heel erg moeilijke periode aan. Net op dat moment, wanneer ze er alles aan doen om toch te slagen, zegt u: we gaan hun een soort stopknop aanbieden om eigenlijk te zeggen dat ze hun leerkrediet kunnen terugkrijgen.

Wat we in de plaats daarvan moeten doen is de studentenvoorzieningen (stuvo's) en de studenten zelf ondersteunen met de maatregelen die genomen zijn rond mentaal welzijn. Als ze op het eind van het academiejaar, na twee zittijden waarin ze hun best gedaan hebben om erdoor te raken, alsnog niet slagen, ja dan moeten we hun hun leerkrediet weer aanbieden. Dat hebben we vorig jaar exact zo gedaan, op een heel eenvoudige administratieve manier, en meer dan achtduizend studenten hebben toen hun leerkrediet teruggekregen. Als dat opnieuw gebeurt, dan krijgt u het signaal dat we hun leerkrediet terug moeten geven, maar het is te vroeg om dat op dit moment te pretenderen.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Ik heb uiteraard ook heel veel begrip voor de situatie van studenten momenteel. Studenten die hun tweede semester wat lichter willen maken, hebben nu al de mogelijkheid om dat te doen via het Individueel Studieprogramma (ISP), maar als je dat als student natuurlijk zodanig reduceert dat je onder het minimumaantal studiepunten valt om nog als voltijds student aanzien te worden, dan heeft dat gevolgen.

Een collectieve amnestie voor studenten die, al dan niet door de coronapandemie, minder presteren en zo hun leerkrediet verliezen, dat zien wij niet zitten. Als een student door de coronacrisis echter aan een depressie lijdt en als dat geattesteerd wordt door een dokter of psychiater, dan zijn er zoals in normale tijden mogelijkheden om het curriculum aan te passen of on hold te zetten.

Net zoals vorig academiejaar zullen we wellicht een nieuwe uitzonderingsmaatregel moeten invoeren waarbij de coronapandemie als mogelijkheid kan worden ingeroepen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Ik wil me toch graag aansluiten bij het pleidooi van de heer D'Haese, minister. Het zijn bikkelharde tijden voor studenten: eenzame dagen op kot, ellenlange sessies achter het scherm. Dat weegt niet alleen in het algemeen zwaar, maar ook op het leerproces, alle fantastische inspanningen van docenten en instellingen hoger onderwijs ten spijt. Je kunt niet langer snel uitleg vragen aan de prof of aan je medestudenten na de les.

Een gesprek met het monitoraat via een scherm is gewoonweg niet hetzelfde. Het is dus, ook wat ons betreft, absoluut geen semester als een ander. Dus lijkt het ons ook niet meer dan logisch dat studenten zich opnieuw op overmacht kunnen beroepen als ze niet geslaagd zijn voor vakken van het eerste semester, weliswaar uiteraard na herexamens in augustus. Maar geef hen daar toch nu al duidelijkheid over, geef hen nu al dat perspectief. Ik denk dat ze die hoop echt wel verdiend hebben in deze bijzonder moeilijke examenperiode.

Voor de rest wil ik zeggen aan alle studenten: courage!

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Ook onze fractie heeft uiteraard veel begrip voor de moeilijke omstandigheden waarin de studenten dit academiejaar en het vorige aan de slag zijn gegaan. Principieel zijn we niet tegen zo'n maatregel. We hebben die vorig academiejaar ook genomen. Een aantal studenten hebben daar inderdaad gebruik van gemaakt. Maar ik denk dat we dit moeten bekijken als het moment daar is. Laten we nu vooral focussen op het ondersteunen van de studenten tijdens het academiejaar. Het beste leerkrediet is niet het teruggegeven leerkrediet maar het verworven leerkrediet. Laten we hen maximaal steunen zodat ze die examens succesvol kunnen afwerken en dan op het einde van het academiejaar evalueren welke bijkomende maatregelen nog nodig zijn.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Bedankt, mijnheer D'Haese, u geeft me nog eens de mogelijkheid om te reageren op de leugen die wordt gecommuniceerd vanuit uw hoek. De stelling 'Weyts zegt dat studenten profiteurs zijn', komt namelijk zeer duidelijk uit uw hoek, terwijl ik enkel in Schamper in een interview gezegd heb: als het gaat over de teruggave van dat leerkrediet, mag je dat niet doen als een blinde collectieve maatregel voor iedereen zonder verantwoording. Daar blijf ik ook bij en daar sta niet alleen in. Uw voorstel nu om in volle examenperiode te zeggen 'het resultaat maakt niet uit, je krijgt sowieso je leerkrediet terug', dat lijkt me niet bepaald motiverend, integendeel. Ik sta niet alleen met dat standpunt, dat is ook het standpunt van de Vlaamse Vereniging van Studenten. Dat steun ik ten volle. Als het gaat over hoop en perspectief, dan is de belangrijkste boodschap en ook mijn overtuiging: we zien elkaar nog dit academiejaar terug op de campus. Dat is mijn overtuiging. Je hebt ook de hoop gezien die uitgaat van onze vaccinatiestrategie, waardoor we erin kunnen slagen om nog dit academiejaar alle studenten weer te kunnen toelaten op de campus. Dat zou de hoop en het perspectief moeten zijn.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik wil iedereen die het voorstel steunt hartelijk bedanken. Ik moet toch zeggen dat ik heel teleurgesteld ben over de reacties van de meerderheid. Ten eerste: men zegt dat dit een stopknop zou zijn. Maar ik denk dat men niet beseft, mijnheer Warnez, dat studenten op dit moment aan het stoppen zijn. Dat is de realiteit vandaag. Studenten zijn aan het stoppen omwille van het gebrek aan perspectief. Maar hier zegt iedereen van de meerderheid: 'het kan nog wel eventjes wachten'. Wat men eigenlijk zegt, is: 'achteraf gaan we dat doen, maar we gaan dat nu nog niet zeggen'. Ik denk dat mevrouw Rutten

vindt dat ik gelijk heb. Binnenkort gaan we dat doen, maar we gaan dat nu nog niet zeggen. Dat is geen goed beleid, dat is uitstelgedrag.

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over dat 'in volle examens'. Wanneer is dit voorstel – onder andere ondertekend door u, mijnheer Warnez – vorig jaar goedgekeurd? Dit werd ingediend op 27 mei, voor de examenperiode. Ervoor! Het werd goedgekeurd op 10 juni, tijdens de examenperiode. In volle examenperiode, minister Weyts, op hetzelfde moment dat ik het nu voorstel. Het resultaat maakt niet uit? Natuurlijk maakt het resultaat uit, minister Weyts. Als men slaagt, kan men verder. Als men niet slaagt, is het enige wat we vragen dat men die verloren studiepunten kan terugvorderen.

We zullen daarvoor zeker dit voorstel van resolutie indienen en we hopen op iets meer steun, van diegenen die dit vorig jaar ook gesteund hebben.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maaike De Vreese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de inwerkingtreding van het brexitnoodplan en de brexitparkings

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, de brexit is een feit. Op het nippertje is er nog een handelsakkoord uit de bus gekomen, maar de bedrijven zullen wel nog een aantal douaneformulieren moeten invullen en aan douaneverplichtingen moeten voldoen. Natuurlijk zullen er ook nog extra controles uitgevoerd worden.

Doordat veel Britse bedrijven zich voorbereid hebben en een stock voorzien hebben, is het momenteel nog redelijk kalm in de haven van Zeebrugge. Maar dat zal met de tijd wel wat drukker worden, als alles weer op volle toeren draait. Daarover maak ik me zorgen, ik vrees dat er eventueel brexitfiles zouden kunnen ontstaan in Zeebrugge.

Die files baren me zorgen om twee redenen, minister. Ten eerste omdat er tijdverlies zal zijn en dus ook eventuele economische schade voor onze bedrijven, en dat nog eens bovenop de zeer moeilijke periode door corona. Ten tweede is er de mogelijke inklimming door transmigranten en de hele problematiek daarrond. Het is namelijk zo dat in West-Vlaanderen de cijfers over de opgepakte transmigranten in december verdubbeld zijn in vergelijking met vorig jaar. Dat is toch wel onrustwekkend.

Omdat ik die bezorgdheden had, heb ik u reeds een vraag gesteld in de commissievergadering van 16 december. Daar heb ik u gevraagd of uw noodplan op orde staat, en of er een plan is waarbij, als er files ontstaan, de vrachtwagens afgeleid worden naar wachtparkings, naar brexitparkings. U hebt toen gezegd dat dat op orde staat, en dat dat plan vanaf 1 januari in werking treedt.

Nu zien we in de pers toch redelijk wat verklaringen. De eerste verklaring is die van burgemeester Pieter De Crem, die zegt dat er een parking komt op het militair vliegveld van Ursel. Maar hij uitte daarover zijn ongenoegen, en hij zei dat die parkings beter aan de havens of aan de grensovergangen kunnen komen, of ergens aan de Heizel. Nu blijkt uit een krantenartikel dat er wel degelijk een parking zou komen op de Heizel, aan parking C. Maar dan hoorden we de burgemeester van Grimbergen, die verklaarde dat ze daar eigenlijk nog niet volledig klaar voor zijn.

Mijn vraag is hoever het staat met dit plan. Kunt u daar de nodige toelichting bij geven?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Bedankt voor uw vraag. Het belangt ons allemaal aan: de files, maar ook de hele brexitproblematiek. Ik heb daar in de commissievergadering van 16 december al uitgebreid uitleg over gegeven. Er zijn met name specifieke noodplannen opgemaakt, noodplannen onder leiding van het crisiscentrum. Het crisiscentrum heeft eigenlijk de coördinerende rol op zich genomen, om alle mogelijke partners aan tafel te brengen. Ik denk aan de politiediensten, zowel de federale als de lokale, het havenbedrijf en de douanediensten. Maar er is uiteraard ook het Agentschap Wegen en Verkeer en het Verkeerscentrum. In de schoot van deze coördinatievergaderingen heeft men dan ook een aantal noodplannen opgemaakt, noodplannen waar uiteraard ook de gouverneurs van de respectieve provincies bij betrokken zijn.

Die noodplannen zijn er, en die zijn er voornamelijk ook om de files te vermijden, om ellenlange files op onze autosnelwegen te vermijden. Daarom heeft men heel wat parkings ingericht waar de vrachtwagens kunnen wachten die op dat moment een rode kaart krijgen of zich niet onmiddellijk richting de haven van Zeebrugge kunnen begeven. In eerste instantie zijn er twee parkings ingericht in de onmiddellijke nabijheid van Zeebrugge. Die parkings zijn op dit ogenblik voor 15 procent benut, dus er is nog heel wat ruimte. Op het moment dat die parkings voor 70 procent zouden zijn benut, kan men opschalen naar de volgende parkings. Dat is allemaal heel duidelijk in de diverse noodplannen die zijn opgemaakt.

U verwees specifiek naar de parking van Ursel en die op de Heizel. De parking van Ursel is al klaar. Misschien is niet iedereen er even gelukkig mee, maar ze is alleszins in consensus ook voorzien als noodparking. Als de parkings van Zeebrugge vol zijn, kan men dus naar Ursel uitwijken. Op het moment dat Ursel voor 50 procent bezet is, zal men kunnen uitwijken naar de Heizel. Er is kortom een heel plan opgemaakt, en alles wordt continu gemonitord en opgevolgd door het Verkeerscentrum en door onze mensen van het Agentschap Wegen en Verkeer.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, bedankt voor uw duidelijke antwoord. Er komt dus een parking, en ook parking C op de Heizel zal dus worden gebruikt. We moeten ons toch wat vragen stellen over die parking. Is dat wel de beste plaats om zoiets te voorzien? Het is namelijk zo dat die parking inderdaad heel dicht gelegen is bij en gemakkelijk bereikbaar is met het openbaar vervoer voor transmigranten, die nu heel vaak in het Noordstation of het Maximiliaanpark verblijven. En in Neder-Over-Heembeek is er een centrum voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Dat is ook zo in Zeebrugge: ik zei daarnet al dat daar nog heel wat transmigranten aanwezig zijn. Ook daar moet de veiligheid zeker en vast voorzien worden. Want die parkings zijn natuurlijk een aantrekkelijk doelwit voor mensensmokkelaars en ook voor transmigranten, die zelf in vrachtwagens klimmen. We moeten hierop voorbereid zijn. Het is echt belangrijk dat onze vrachtwagenchauffeurs daar in alle rust, in alle veiligheid kunnen verblijven. Maar ook de omwonenden moeten een veilig gevoel hebben bij die parkings.

Ik roep u op om dat brexitnoodplan volledig op punt te stellen, en te zorgen dat er voldoende overleg is. Het noodplan moet ook duidelijk zijn voor iedereen, want dat is nu blijkbaar niet zo. En de brexitparkings moeten goed worden bewaakt.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp·a): Minister, de brexit, ook al is het een zachte brexit, zorgt voor abrupte veranderingen in onze handel met het Verenigd Koninkrijk. De

grens oversteken is moeilijker. Men verwacht kilometerslange wachtrijen van vrachtwagens.

De eerste twee weken is het meegevallen. Men had blijkbaar in het Verenigd Koninkrijk heel wat producten ingeslagen, maar de verwachtingen zijn toch dat de files ernstig zullen toenemen. U spreekt over een noodplan. We hopen dus dat u daarop voorbereid bent met de parkings in Zeebrugge en de verschuiving van de parkings. Ik ga het niet echt over de locatie van de parkings hebben want daarmee ben ik het eens. Maar bij ernstige opstoppingen kan het zijn dat vrachtwagenchauffeurs een dag of langer vastzitten tot al hun documenten in orde zijn. Mijn vraag is of op die brexitparkings die u voorziet de nodige coronaproof voorzieningen aanwezig zijn op het vlak van sanitair, elektriciteit, afvalcontainers en eetgelegenheden.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, zoals de collega zegt, zijn de eerste weken van 2021 relatief rustig verlopen, een beetje tegen de verwachtingen in, omdat de Britten voor nieuwjaar een grote stock hebben aangelegd. Dat is uiteraard een tijdelijke situatie en we zullen waarschijnlijk steeds meer worden geconfronteerd met de echte uitrol en gevolgen van de brexit, ook in het kader van transport en mobiliteit. Het is een goede zaak dat u AWV de opdracht heb gegeven om diverse noodplannen en noodscenario's uit te werken om afhankelijk van de situatie het verkeer mee te sturen. Dat zal heel wat potentiële problemen het hoofd kunnen bieden.

Ik denk dat het belangrijk is dat wanneer een bepaald scenario in werking treedt, ook de lokale besturen en de burgemeesters hiervan op de hoogte worden gebracht. Op die manier kunnen zij mee de situatie opvolgen en waar nodig faciliteren. Volgens mijn korpschef zijn er op dit moment politiemensen ter beschikking, mocht er effectief een probleem ontstaan. Minister, misschien kunt u dat signaal geven aan uw diensten.

Ik heb nog een bijkomende vraag: hoe verloopt de samenwerking met de betrokken diensten rond de brexitproblematiek? Hoe frequent komen die samen om dit op te volgen?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): De collega's raken al heel wat elementen aan, minister. Ik wil het nog over een specifiek element hebben. Gisteren moest ik hier zijn voor fysieke verplichtingen. Omdat het openbaar vervoer ons 's avonds niet meer in Anzegem terugbrengt, ben ik met de wagen teruggekeerd. Toen ik een aantal wegparkings passeerde op de E17 en de E40 was er een onwaarschijnlijke drukte van vrachtwagens die tot een stuk buiten de wegparking op de pechstrook geparkeerd stonden. Ik vond dat een zeer gevaarlijke situatie en ik denk dat ik niet de enige ben. Ik weet niet exact of het allemaal brexitgerelateerd verkeer is, dat betwijfel ik, maar het kan wel extra drukte genereren. Ik vraag me toch af of u niet versneld kunt ingrijpen om te zorgen dat er niet buiten de wegparkings op de pechstrook gestationeerd wordt door vrachtwagens. Dat lijkt mij absoluut te vermijden.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, bij de bespreking van de beleidsbrief begin december, heb ik al de bezorgdheden, voornamelijk van Voka aangehaald. Dat was vooral de vrees dat Frankrijk op filevorming zou reageren en eventueel de grenzen zou sluiten.

Daaraan gekoppeld – collega Vaneeckhout heeft er al naar verwezen – is er de problematiek van de bezetting van onze eigen snelwegparkings. Ik heb daarover in oktober een schriftelijke vraag gesteld. Uit uw antwoord bleek dat er op sommige parkings een bezettingsgraad van meer dan 200 procent is, vooral tijdens de nacht. U zei toen wel dat het een momentopname was, en dat er een proefproject lopende is op de as E17 Alken-Kortrijk waarbij de actuele bezettingsgraad van de vrachtwagenparkings in real time wordt weergegeven om een betere spreiding te realiseren. Uit het proefproject zal men analyses kunnen maken met betrekking tot de dynamische gegevens van de bezettingsgraden.

Daarnaast zei u ook dat er echt nood is aan een Vlaams parkeerbeleid voor vrachtwagens. Dit jaar zal u daarrond een bestek uitschrijven.

Minister, graag een stand van zaken van die twee dossiers.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Er is in dit parlement al uitvoerig gedebatteerd over de brexit en de gevolgen. Dat er een noodplan nodig was om onder andere files te vermijden, was al een tijdje duidelijk. Minister, u hebt eind vorig jaar die noodplannen ook aangekondigd, met onder andere brexitparkings op verschillende plaatsen. Maar sommige lokale besturen zagen dat echt niet zitten. Er is daarnet ook al verwezen naar Aalter, naar Ursel, en er is verwezen naar Puyenbroeck, in Wachtebeke. De omwonenden hebben wel degelijk schrik, onder meer voor overlast en voor transmigranten.

Mijn vraag is dan ook hoe er gereageerd is op de bezwaren, de schrik en het protest van de omwonenden van die brexitparkings.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u wel, collega's, voor de bijkomende vragen. Ik wil toch nog even benadrukken dat het Nationaal Crisiscentrum telkens die coördinerende rol op zich genomen heeft en dat men heel wat voorbereidende vergaderingen heeft gehad met alle mogelijke stakeholders, met alle mogelijke partners om goed voorbereid te zijn op heel die brexitfiles, op heel de impact van de brexit op onze Vlaamse wegen, maar ook naar de veiligheid als dusdanig. Ik kan natuurlijk maar praten voor datgene waarvoor ik bevoegd ben. Ik ben niet bevoegd voor de transmigrantenproblematiek, ik ben niet bevoegd voor alles wat te maken heeft met veiligheid, daarvoor moeten we in principe kijken naar onze collega's van de federale overheid, meer bepaald naar datgene wat de federale politie inzake veiligheid toebehoort. Ik kan u wel zeggen dat de diensten iedere dag samenkomen, dat er iedere dag om acht uur 's morgens een korte briefing is tussen de verschillende stakeholders, vooral vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer en dus ook het Verkeerscentrum. Zij monitoren continu de mogelijke impact van files, van overdreven bezettingen op parkings en dergelijke. Dat wordt allemaal gemonitord, daar komt iedere ochtend een korte briefing over. Dan wordt gekeken of er her en der bijgestuurd moet worden.

Collega Tommelein, ik denk dat ik, wat dat betreft, al geantwoord heb op uw vraag: hoe verloopt die samenwerking als dusdanig? Zowel de politiediensten als het Verkeerscentrum als AWV als de diensten van de gouverneurs of de gouverneurs zelf zijn daar allemaal bij betrokken, ook de wegpolitie, om continu alles te monitoren en in kaart te brengen, en te kijken waar eventueel een bijsturing moet komen.

Dat is ook wat mevrouw Fournier vraagt: de bezettingsgraad van die parkings. We hebben een pilootproject lopende op één parking. Maar u weet ook dat ik vorig jaar een ronde heb gedaan door heel Vlaanderen, samen met toenmalig

minister van Binnenlandse Zaken De Crem, om te kijken wat de noden zijn op al onze dienstenzones, op al onze snelwegparkings, om zodoende bij te sturen en daar waar investeringen nodig zijn vanuit AWV, daar ook extra in te voorzien. We weten dat die snelwegparkings of dienstenzones ook voor andere dingen gebruikt worden dan datgene waarvoor ze bestemd zijn, om de rust- en rijtijden van onze vrachtwagenchauffeurs te respecteren. We kunnen natuurlijk niet voorzien in alle mogelijke capaciteit voor die snelwegparkings, maar we willen wel de problematiek zo goed mogelijk in kaart brengen en daar waar nodig zeker uitbreiding voorzien, en ook naar de transmigrantenproblematiek toe zeker de beveiligingsmaatregelen die we op Vlaams niveau kunnen nemen, doen. U weet dat wij ook al meer doen. We hebben ook de private bewakingsopdrachten die eigenlijk tot de politionele taken behoren. Daar zorgen wij voor een extra ondersteuning aan de wegpolitie om via private bewakingsopdrachten extra in te zetten op de veiligheid van onze dienstenzones en onze parkings.

Maar terug naar het verhaal van de brexit en onze noodparkings. Ik heb daarstraks al gezegd dat misschien niet iedereen gelukkig is met de specifieke aanwijzing van de ene of de andere parking. Maar dat is opnieuw in overleg met alle mogelijke partners gebeurd. Dat is mee opgenomen in die bijzondere nood- en interventieplannen waar de gouverneurs ook meer bevoegd zijn voor de verdere uitrol. Deze parkings, dus specifiek Ursel, alsook de Heizel, zijn daarvoor opgenomen.

Mevrouw Lambrecht, u vraagt of die op dit moment allemaal volledig en coronaproof uitgerust zijn. Zeker voor Ursel kan ik u daar een bevestigend antwoord geven. Daar is voorzien in alle mogelijke sanitair, in communicatiediensten en dergelijke. Dat is dus allemaal volledig klaar. Op het moment dat de parkings in de nabijheid van de haven van Zeebrugge een bezetting hebben van 70 procent, zullen die volledig op punt staan in Ursel om daar de capaciteit te kunnen opvangen. In Ursel kunnen ruim zeshonderd vrachtwagens geplaatst worden. Op het moment dat Ursel een capaciteit heeft van 50 procent, dan zal ook – en die parking is vandaag nog niet volledig in orde, maar daar werkt men aan – de parking op de Heizel sowieso alle bijkomende maatregelen krijgen.

Mevrouw De Vreese, u zegt: kort bij het openbaar vervoer, wat met de transmigrantenproblematiek? Ook daar is uiteraard rekening mee gehouden bij de coördinatievergaderingen vanuit het crisiscentrum. Ik neem ook aan dat daar de bevoegde instanties ook hun maatregelen zullen nemen. Als blijkt dat daar een verhoogde transmigrantenproblematiek is, dan moet er uiteraard extra ingezet worden op het vlak van beveiliging en veiligheidsmaatregelen, om zodoende te zorgen voor de veiligheid van onze vrachtwagenchauffeurs die gebruik moeten maken van die parkings.

Ik heb er alleszins alle vertrouwen in. Er is heel veel voorbereidend werk gedaan in dat hele brexitverhaal en in de opmaak van deze bijzondere nood- en interventieplannen. Ik heb er dus alle vertrouwen in dat alles goed en vlot verloopt. We weten dat vandaag de dag nog niet alles op volle capaciteit zit. We weten dat heel wat mensen uit Oost-Europa momenteel nog met vakantie zijn en dat die straks ook op onze Vlaamse wegen richting de haven van Zeebrugge of richting Frankrijk zullen rijden. Kortom, we verwachten nog wel een toeloop, maar we zijn er alleszins op voorbereid en we denken dat op dit ogenblik alles perfect in kannen en kruiken is.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, ik reken inderdaad op u om ook van Vlaamse kant aan de kar te trekken om te duiden op het feit dat die parkings wel degelijk veilig moeten zijn voor onze vrachtwagenchauffeurs. Maar zoals u zelf

ook kadert, is het niet enkel een zaak van het Vlaams niveau. Om de kern van de zaak aan te pakken, moeten we gaan naar een vorm van migratie waarbij er voor ongecontroleerde migratie geen plaats is, naar Australisch model, zoals ook de Britten zullen doen. Dat is dan op het niveau van de Europese Unie. In het federaal parlement ligt er een zeer interessant wetsvoorstel klaar om inklimming in vrachtwagens strafbaar te maken. Dat is blijkbaar zo interessant dat zelfs Open Vld daar een soort van copy-paste van gemaakt heeft en het nogmaals heeft ingediend. Ik hoop dat dat wetsvoorstel nu eindelijk goedgekeurd kan worden. Het onze ligt al meer dan een jaar klaar. Het nieuwe is nu ingediend. Dus, collega's, over alle fracties heen, dring er alstublieft bij uw collega's op aan om dat wetsvoorstel goed te keuren en te stemmen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Klaas Slootmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de bescherming van de vrijheid van meningsuiting tegen toenemende censuur op sociale media

ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de transparantie inzake de aanwending van sociale media en de vrije meningsuiting

ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de impact van de techreuzen op de vrijheid van meningsuiting

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Dalle.

De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): De bestorming van het Capitool vorige week zorgde niet alleen voor een institutionele storm in 'the land of the free and the home of the brave', maar ook in socialemedialand zorgde het voor een bijna tektonische aardbeving. Triest dieptepunt daarbij was onder meer het uitschakelen van de socialemedia-account van de president van de Verenigde Staten, tot nader order toch de leider van het vrije Westen. In de nasleep volgden al snel een resem andere volksvertegenwoordigers en opiniemakers, allemaal ter rechterzijde, die ook een spreekverbod kregen en wier account werd gesloten.

Die beslissing, minister, u weet dat, werd niet genomen door een rechter of door een mediaregulator. Neen, die werd genomen door een handvol miljardairs, die op die manier eigenlijk op een goed blaadje wilden komen te staan bij hun opvolger. In hun argumentatie geven ze daarbij aan dat ze dat deden om verder gevaar af te wenden. Ondertussen blijven de Erdogans, de Rohani's, de Dutertes, de Chavezzen enzovoort en zo verder rustig verder tweeten. En dat verraadt natuurlijk, en dat bewijst ook, de tomeloze hypocrisie en het tomeloze opportunisme van die zogenaamd vredevolle motivering. *(Rumoer)*

En terwijl verschillende regeringsleiders, zoals Merkel en Johnson, hun openlijke afkeer toonden voor deze vorm van willekeurige censuur, bleef het op het Martelarenplein, vanop het kabinet van de minister-president, oorverdovend stil.

Het is dan ook bijzonder jammer dat hij hier vandaag niet is want de vraag was aan hem gericht. Nochtans is een krachtig politiek signaal wel degelijk nodig, naast wetgeving. Wanneer fundamentele Verlichtingsverworvenheden, zoals de vrijheid van meningsuiting, op de helling staan, is het inderdaad aan de democratische instellingen om de rug te rechten en dus ook zeker aan de uitvoerende

macht om aan te geven dat er een rode lijn is overschreden. Minister, vandaar mijn vraag: welke garanties geeft u de Vlaming opdat de verworvenheid van de vrijheid van meningsuiting maximaal kan worden beschermd? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, dit zijn de gebeurtenissen, zoals geschetst, in Amerika: een president hitst de bevolking op, wat leidt tot een bestorming van het parlement, en anderzijds zijn er de sociale mediaplatformen die eerst jarenlang niets doen en dan toch beslissen om in te grijpen, weliswaar op het moment dat er al een andere president verkozen is. Van heel veel moed getuigt dat natuurlijk niet.

Het debat over de vrije meningsuiting staat dus wel meteen op scherp. Waarom moeten we het er hier over hebben met de regering, maar vooral onder elkaar want zulke debatten worden in het parlement gevoerd door de vertegenwoordigers des volks? Waarom? Omdat de vrijheid van meningsuiting ervoor zorgt dat ideeën kunnen botsen. Dat we dingen van elkaar kunnen leren. Dat is al zovele jaren de beste kans op vooruitgang en dat is ook het hart van onze liberale democratie. Het is met andere woorden superbelangrijk.

Maar zoals we allemaal weten: elke vrijheid kent ook haar grenzen. Mijn vrijheid, om het spreekwoordelijk te zeggen, om met mijn vuist te zwaaien, eindigt waar uw neus begint. Dat is ook zo op het internet. Dat is vastgelegd in de wet. Het oproepen tot haat, het zaaien van haat en het oproepen tot geweld en discriminatie is verboden bij wet. Het zijn dus rechters die op die wetten moeten toezien.

Toch lijkt het erop dat die privémagnaten, die monopolies die ondertussen Facebook en Twitter toch wel geworden zijn, op een bepaalde manier omgaan met die regels. Zij bepalen wie erop mag en wie niet. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. Het is de bedoeling dat de wet de grenzen bepaalt en niemand anders.

Wij hebben ook geen zicht op hoe de informatie wordt verstrekt. Wie krijgt welke meningen te zien? Een mening is gebouwd op feiten en op andere meningen. Maar wie bepaalt wat ik te zien krijg? Dat zijn algoritmes. En hoe die algoritmes opgesteld zijn, dat weten wij niet. En dus, minister, is mijn vraag: bent u ervan overtuigd dat het afdwingen van meer transparantie kan leiden tot een sterkere vrijheid van meningsuiting? *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Collega's, vier jaar geleden, toen Trump werd verkozen, zeiden sommigen hier nog: 'We moeten hem serieus nemen maar we mogen hem niet letterlijk nemen.' Wel, ondertussen weten we dat we hem niet enkel serieus moeten nemen maar jammer genoeg ook letterlijk moeten nemen.

Welke lessen moeten wij trekken uit de bestorming van het Capitool met – laat ons dat niet vergeten – vijf doden en tientallen gewonden?

De eerste les is natuurlijk dat boodschappen van haat of geweld vroeg of laat ook leiden tot echt geweld. Dat is iets dat we hebben gezien in de Verenigde Staten, kort geleden.

Ten tweede, het is niet aan die private internetplatformen om te bepalen wat de grenzen zijn van de vrije meningsuiting. Die grenzen worden in een rechtsstaat bepaald door onafhankelijke instanties en door onafhankelijke rechters en door niemand anders. Er moeten dus voor die techgiganten, die veel te groot

geworden zijn, klare regels komen. De EU heeft daarover een voorstel. Ik zal u daar straks uw standpunt over vragen.

Ten derde, wat verboden is in de echte wereld moet ook verboden zijn op de sociale media. Aanzetten tot haat, aanzetten tot geweld, discriminatie, mensenhandel: dat is allemaal strafbaar. Dat alles moet ook beteugeld kunnen worden op de sociale media.

Dat zijn de drie principes die vervat zitten in de nieuwe Europese richtlijn die net daarover handelt. Deze richtlijn werd vlak voor Nieuwjaar gelanceerd, nog voor de bestorming van het Capitool. Het is dus geen fusee die men zomaar eens en cours de route heeft gelanceerd. Men heeft hier goed over nagedacht.

Minister, dit moet nog behandeld worden in het Europees Parlement en de Europese Raad, want het is een voorstel van de Europese Commissie. U zult daar zelf een rol in kunnen spelen.

Wat is uw standpunt, wat is het standpunt van de Vlaamse Regering over die Europese richtlijn?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil toch graag starten met een scherpe veroordeling van wat op Capitol Hill is gebeurd. De gewelddadige bestorming van het Capitool is eigenlijk een aanfluiting van alle waarden waar de Amerikaanse democratie voor staat – waarden die ook in onze democratie in Europa bijzonder actueel zijn.

John F. Kennedy zei ooit: "Democracy is never a final achievement. It is a call to an untiring effort." Inderdaad, ook wij moeten elke dag hard werken om te bewijzen dat onze democratie goed werkt.

Uiteraard hebben ook de sociale media daarin een bijzonder belangrijke rol gespeeld. Sociale media kan een plaats zijn van dialoog, het kan een plaats zijn om ideeën met elkaar te delen, het kan een plaats zijn, collega's, om met elkaar ideeën uit te wisselen en van gedacht te verschillen. We hebben vastgesteld dat de sociale media in heel die discussie in Amerika en in de bestorming van Capitol Hill een bijzonder kwalijke rol hebben gespeeld. Sociale media hebben mee de verdeeldheid in de Verenigde Staten gezaaid. Misschien zullen op het eerste gezicht heel wat mensen in dit halfrond tevreden zijn met de verbanning van president Trump van Twitter en Facebook, tijdelijk en definitief, maar het is een bijzonder verregaande beslissing.

Een definitieve ban is een bijzonder belangrijke aantasting van de rechten van deze president. De vraag is niet of dat de goede beslissing is, de vraag is of de personen die die beslissing hebben genomen, goedgeplaatst zijn om dat te doen. Ik pas voor een democratie, collega's, waar het CEO's zijn die bepalen welke meningen ik kan zien. Dat is niet de taak van die CEO's. Het is bovendien een bijzonder selectieve en een eerder cosmetische operatie als u weet dat die platformen de afgelopen jaren zeer beperkt hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Daarom is deze vraag fundamenteel: tolereren we nog dat zij zeggen dat zij alleen maar een technologiebedrijf zijn en dat zij op geen enkele manier verantwoordelijkheid moeten opnemen voor de inhoud of zeggen we dat ze daar ook een bepaalde verantwoordelijkheid in moeten opnemen?

Collega's, wat in Amerika gebeurt, heeft ook hier een impact. Ook in Europa moeten we nadenken over de rol van sociale media, en dat moet voor een stuk via de wetgeving. Laat ons heel duidelijk zijn dat de vrijheid van meningsuiting daarbij het centrale principe is. Die vrijheid van meningsuiting is echter niet

absoluut. Zoals collega Van Rompuy terecht aanhaalt, is wat niet toegestaan is in de echte wereld, in de wereld offline, ook niet toegestaan in de wereld online.

Europees is er de Digital Services Act, een heel belangrijk wetgevend initiatief van de Commissie. We zullen met de Vlaamse Regering in dialoog gaan met de federale collega's, en ook met de Commissie, om daar verder aan te werken. Het is een heel belangrijk initiatief om dat ook verder te reglementeren. We zullen daar onze medewerking aan verlenen. Ook federaal zijn er initiatieven. In Vlaanderen zullen we in de commissie Media binnenkort starten met de behandeling van richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten (AVMD-richtlijn) en de omzetting ervan in het Vlaamse Mediadecreet. De principes daarin zijn duidelijk, bijvoorbeeld voor videoplatformen zoals YouTube, maar ook op sociale media zullen ze een impact hebben. Zo is er bijvoorbeeld het verbod om haat en geweld aan te moedigen en te verspreiden.

Het gaat niet enkel over de techgiganten. Het gaat ook over degenen die de informatie, het fake news en de haat via sociale media verspreiden. Daarom heb ik het initiatief genomen om in dialoog te gaan met de influencers om te bekijken welke gedragslijnen ook voor hen kunnen gelden en waarmee zij akkoord kunnen gaan.

Collega's, het is ook voor ons een taak wanneer wij actief zijn op sociale media. We moeten daar uiteraard geen illegale content verspreiden en opletten dat we niet bijdragen aan de verspreiding van vals nieuws.

Als minister van Media zult u het mij niet kwalijk nemen dat ik ook de nadruk leg op kwaliteitsvolle journalistiek, op goede informatie, op factchecking, op de strijd tegen desinformatie. In het relanceplan van de Vlaamse Regering hebben we daarom extra middelen voorzien om mediabedrijven vooral op technologisch vlak te ondersteunen om hun werk goed te kunnen doen en om er via artificiële intelligentie, metadata en algoritmes voor te zorgen dat zij hun werk nog beter kunnen doen.

Collega's, al die maatregelen zullen nooit voldoende zijn. We zullen fake news, we zullen valse informatie, we zullen haat nooit volledig kunnen weren uit onze samenleving, ook niet uit onze sociale media. Vandaar dat het belangrijk is dat alle Vlamingen goed gewapend zijn om daarmee om te gaan. Vandaar dat het beleid rond mediawijsheid en digitale geletterdheid zo centraal staat, niet alleen in het mediabeleid maar ook in het onderwijs, voor de vorming van onze kinderen en jongeren. Zij moeten weten wat correcte informatie is. Zij moeten weten waar ze goede informatie kunnen vinden. Zij moeten valse berichten kunnen onderscheiden van juiste informatie.

Collega's, het is een belangrijk moment voor onze sociale media. Transparantie zal inderdaad een essentiële rol spelen. Het is goed dat we ook in dit Vlaams Parlement de discussie over de sociale media voeren. Ik dank u dan ook voor de vragen hierover.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, ik concludeer uit uw antwoord dat u zich op een of andere manier toch opwerpt als een behoeder van de vrije meningsuiting, met de bluts en de buil. Een zuiveringsoperatie lijkt me niet onmiddellijk de oplossing.

De vraag is natuurlijk hoe we die vrijheid van meningsuiting in een geglobaliseerde en totaal gedigitaliseerde context nog langer kunnen afdwingen en vooral kunnen garanderen. We weten dat Europa werkt aan een voorstel; er is naar verwezen. Het is misschien interessant dat de heer Van Rompuy en de heer

Bourgeois daarover eens gaan tafelen, want ik heb begrepen dat de meningen van CD&V en de N-VA nogal ver uit elkaar liggen.

Het licht komt vandaag vooral uit het vaak verguisde Polen, waar momenteel een voorstel op tafel ligt dat internetgiganten verbiedt om boodschappen of accounts te verwijderen wanneer die niet ingaan tegen de Poolse wet. U hebt aangegeven dat het een transversaal gegeven is tussen het federale en het Vlaamse niveau. Het is misschien interessant om inspiratie te gaan halen in Polen. De vraag is of Vlaanderen zo'n initiatief wil nemen of steunen. Ik verneem het graag.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mediawijsheid onderschrijven wij natuurlijk volop. Het is een instrument in de strijd tegen fake news en wil mensen mondiger en slimmer maken wanneer ze zich in de digitale wereld begeven. We moeten dan natuurlijk wel weten wat er van aan is en we moeten de algoritmes kennen. We moeten weten op welke manier onze data worden gebruikt, worden verkocht, worden doorgesluisd. We moeten weten hoe onze meningen worden opgelepeld aan anderen.

Collega's, ik wil er toch over waken of u eraan herinneren dat een heldere afbakening van de vrijheid, tot waar ze gaat en niet verder, zorgt voor een sterkere vrijheid daarbinnen. Mensen moeten ook op het internet hun mening kunnen geven zonder angst te hebben voor de spreekwoordelijke meutes en lynchpartijen waarbij de hooivorken en de fakkels worden vervangen door 'doxing' en 'cancelling' waarbij alle privégegevens op het internet worden gegooid, of waarbij men collectief wordt doodgezwegen op het internet. Dat zijn praktijken waar mensen die vandaag een afwijkende mening hebben op het internet, tegen aanlopen. Evenwel zijn het privébedrijven. We zullen dus met hen moeten nagaan hoe ze binnen de wet kunnen werken, maar ook niet verder kunnen gaan dan de wet hen toestaat.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): De beste garantie om de vrije meningsuiting te vrijwaren, is dat we er op een verantwoordelijke manier mee omgaan. Dat is de beste garantie. We mogen ze niet misbruiken om andere grondrechten, de fysieke integriteit, in het gedrang te brengen. De verantwoordelijkheid om goed met de vrije meningsuiting om te springen, is niet alleen de verantwoordelijkheid van de wetgever, niet alleen de verantwoordelijkheid van ons allen als politieke figuren, maar is de verantwoordelijkheid van elke burger. Het is ook een kwestie van werken aan cultuur, van respect hebben voor elkaar, online of offline, overal. Het is iets wat je leert in het onderwijs, in het verenigingsleven. Ik ben blij dat de minister ook heeft gesproken over mediawijsheid, over de cultuur van hoe we ook in de onlinewereld op een respectvolle manier met elkaar in debat kunnen gaan.

Minister, in de Europese richtlijn is er bepaald dat het toezicht zal worden georganiseerd door nationale entiteiten. Persoonlijk ben ik meer gewonnen om dat te laten organiseren op Europees niveau omdat er een aantal landen zijn die niet zo'n goede reputatie hebben op dat vlak. Minister, wat is uw standpunt hierover, eenmaal dit dossier in de Europese Raad aan bod komt?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, het recht op vrije meningsuiting is wat ons betreft behoorlijk absoluut. De beperkingen zijn beperkt. Het is niet aan een paar oppermachtige onlineplatformen om te bepalen wat wel en niet kan, zoals het evenmin aan de overheid is om te bepalen wat waarheid is en wat niet. Ze

moet een pluriform medialandschap aanmoedigen – heel belangrijk – en onze mensen mediawijs maken, zodat ze weten hoe ze met die lawine aan informatie en desinformatie kunnen omgaan.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, het debat over de verantwoordelijkheid van de socialemediabedrijven en de 'big tech companies' hadden we eigenlijk al een tijd geleden moeten voeren. We hadden het moeten voeren toen op die platformen volop fake news werd verspreid, de werkelijkheid werd ontkracht en werd opgeroepen tot haat en verdeeldheid, want dat heeft er mee voor gezorgd dat exact een week geleden het Capitool is bestormd en er vijf mensen zijn overleden.

Het is goed dat daar op dit moment op Europees niveau en internationaal over wordt nagedacht – dat is een stap vooruit –, maar de vraag die wij ons moeten stellen, is wat wij hier kunnen doen. Wij als politici gebruiken allemaal sociale media. Er zijn partijen die tienduizenden, honderdduizenden euro's spenderen aan het pushen van hun eigen boodschappen. Dat gaat niet meer over vrije meningsuiting en 'free speech', maar over 'paid speech': wie betaalt, die bepaalt. Dat is misschien goed voor de bankrekening van de heer Zuckerberg, maar niet voor het democratische debat.

De regels die buiten het internet gelden – en die zijn er ook voor politieke communicatie –, moeten ook voor het internet gelden. We moeten daar dus regels voor ontwikkelen zodat we op een evenwichtige en eerlijke manier het debat op sociale media kunnen voeren en in contact komen met de burger. Minister, bent u het ermee eens dat we ook die verantwoordelijkheid moeten opnemen op Vlaams en Belgisch niveau? Welke stappen wilt u ondernemen zodat ook daar duidelijke regels komen voor de politiek?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Het recht op vrije meningsuiting is een essentieel onderdeel van onze democratie, van onze mensenrechten zelfs, en niemand in de zaal stelt dat hier ter discussie. Noch wil iemand in deze zaal een ministerie van Waarheid, waarbij de overheid zou bepalen wat waarheid is.

Maar – en ik ben blij te horen dat we het er eigenlijk bijna allemaal over eens zijn – het wordt wel echt dringend tijd om een grondig debat te voeren over de manier waarop we de excessen van sociale media kunnen aanpakken. Want, beste collega's, het is niet een eenmalige misleiding of een ongepaste opmerking, maar de aanhoudende leugen, de aanhoudende haatspraak en stereotypering die gevaarlijk zijn, zo stelde VUB-communicatiewetenschappers Pieter Ballon en Ike Picone gisteren in De Morgen. Mensen mogen over alles een mening hebben en die uiten, maar moeten we toelaten dat meningen die op feitelijke onwaarheden berusten en schadelijk zijn, door sociale media massaal verspreid worden, enkel en alleen uit winstbejag van de techbedrijven?

Het principe van vrije meningsuiting staat niet ter discussie, maar als we vaststellen dat sociale media de publieke opinie kunnen vergiftigen en onze samenleving kunnen ontwrichten, dan moeten we regels maken die het onmogelijk maken om doelbewust desinformatie massaal te verspreiden en te amplificeren via valse accounts.

De voorzitter: Had u nog een vraag?

Katia Segers (sp·a): De minister had het over factchecking en dat is heel belangrijk. Minister, bent u bereid om Factcheck Vlaanderen verder substantieel te ondersteunen?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): In dit hele debat moeten we vertrekken van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die we ook moeten verdedigen. Daarin staan twee zaken. Ten eerste, de radicale veroordeling van racisme. Daar heeft vandaag nog niemand het over gehad. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is opgesteld na de barbarij van Wereldoorlog II en bevat een zeer expliciete veroordeling van racisme, en die moeten wij versterken.

Maar die Universele Verklaring van de Rechten van de Mens bevat ook de heel duidelijke verdediging van de vrijheid van meningsuiting. Racisme is bij ons verboden, maar wordt nog veel te veel gedoogd. Daar hebben we meer maatregelen voor nodig. Het veel verder inperken van de vrijheid van meningsuiting is een heel gevaarlijk paadje, zoals bijvoorbeeld ook op dit moment in het federaal parlement al een aantal initiatieven daarover zijn aangekondigd. Ik vrees dat als we de netten breder maken, kritische stemmen dreigen te verstikken.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik merk dat dit een debat is dat terecht echt leeft. Om heel duidelijk te zijn: de regels zijn er voor iedereen. Ze zijn er voor een president van de Verenigde Staten, ze zijn er ook voor mensen die in Vlaanderen actief zijn, ze zijn er ook voor politici.

Mijnheer Annouri, ik vind het zeker een debat waard om na te denken over de wijze waarop we ook als politici en politieke partijen communiceren en wat daarin de plaats is van betaalde communicatie.

Ik vind dat dit debat zeker ook in dit parlement kan worden gevoerd.

Of we onze inspiratie moeten zoeken in Polen: daar ben ik niet zo zeker van, collega Slootmans. Maar ik ben zeker bereid om dat nog eens grondig te bekijken.

Collega Van Rompuy, wat de Digital Services Act betreft, had u een eerder technische vraag over wie de controle moet doen, wie de opvolging moet doen van die Europese wetgeving. Dat zal een zeer relevant debat zijn voor het Europees Parlement. Vanuit Vlaanderen hebben we de Vlaamse Regulator voor de Media, die bevoegd is voor de opvolging van het Mediadecreet. Die kan daar zeker een rol in spelen, maar ik denk dat het zeker ook een taak is van de Europese Commissie om aan te geven hoe zij dat zien, zodat er zeker eenvormigheid is in de aanpak in Europa. Vanuit onze diensten zullen we daar zeker aan meewerken, maar ik wil daar nog geen definitief antwoord op geven. Het is belangrijk om de discussie daarover aan te gaan met Europa.

Verschillende vragen hadden betrekking op de verhouding tussen de vrijheid van meningsuiting en beperkingen daaraan. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen datgene wat strafrechtelijk wordt beteugeld en zaken die daarbuiten vallen. Wanneer iets illegaal is, wanneer iets door de strafwet wordt verboden – denk aan aanzetten tot geweld en haat – dan moet dat uiteraard streng worden aangepakt. De techbedrijven hebben daarin een rol. We moeten daar vooral ook vanuit wetgevend perspectief vanuit Europa naar kijken. Maar uiteindelijk zijn het rechters die zullen bepalen wat legaal en illegaal is.

Maar waar het gaat over valse informatie, waar het gaat over fake news, is het een andere zaak. Het verspreiden van valse informatie is op zich niet illegaal, maar als overheid hebben we wel de taak om onze mensen te wapenen om daar goed mee te kunnen omgaan, en ook om ervoor te zorgen dat het duidelijk is waar je correcte informatie kunt vinden, en dat onze mediabedrijven gewapend zijn om dat nog beter te doen dan vandaag.

Men heeft soms gezegd: 'Minister Dalle wil een ministerie van waarheid oprichten. Hij wil vanuit de politiek controleren wat waar is en wat onjuist is.' Collega's, dit mag worden verwezen naar het rijk van de fabeltjes. Het is uiteraard niet aan de politiek om te bepalen wat waar is en wat niet waar is. Het is niet aan de regering, niet aan het parlement, niet aan de politici tout court om dat te doen. Waar wij ons wel voor hebben geëngageerd, is om te investeren in innovatie, in technologie, in verdere digitalisering, om ervoor te zorgen dat, met behulp van algoritmes, met behulp van metadata, er kan worden gezorgd voor een sterke ondersteuning van onze mediabedrijven.

Collega Segers, u stelt een heel concrete vraag rond Factcheck Vlaanderen. Ik kan daar alleen maar op zeggen dat wij alle positieve initiatieven die er tot nu toe zijn geweest, zeker ook in meenemen en bekijken. Ik heb deze week nog een afspraak gehad met CEO's van verschillende mediabedrijven om te kijken hoe we dat zo goed mogelijk kunnen organiseren. We zullen daar vanuit de Vlaamse overheid ook op inzetten, vooral op die technologie en op die innovatie, om onze mediabedrijven daarin te steunen.

Ik heb het ook al gehad over mediawijsheid. Dat is echt essentieel. We zullen nooit kunnen vermijden dat fake news nog aan bod komt, maar we moeten ervoor zorgen dat onze mensen gewapend zijn om daarmee om te gaan.

Collega's, we hebben dit debat nu gevoerd, maar we zullen hier zeker nog op terugkomen. Ik kijk uit naar de verdere discussies in dit parlement, in de plenaire vergadering en zeker ook in de commissie Media, wanneer we de bespreking zullen starten van de omzetting van de AVMD-richtlijn (audiovisuele mediadiensten) in het Mediadecreet. Ik dank u.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Voorzitter, voor de goede orde, want ik begrijp dat daar toch twijfel over bestaat: ook wij veroordelen in de meest duidelijke bewoordingen de bestorming van het Amerikaanse Congres vorige week door een aantal losgeslagen gekken. Laat daar niet de minste onduidelijkheid over bestaan.

Maar om daarmee met het schuim op de lippen het kind, in de vorm van de vrijheid van meningsuiting, met het badwater te gaan weggooien, is volgens ons meer dan een brug te ver. Want ondanks de consensus hier, die ik toch aanvoel, is dat exact wat er vandaag aan het gebeuren is. Want dan begeven we ons – en we begeven ons daar momenteel op – op bijzonder glad ijs. Want diegenen die misschien wel stilzwijgend en schuimbekkend staan te reageren en te juichen op wat er zich vandaag afspeelt, zullen misschien morgen wel worden gemuilkorfd, omdat zij autobestuurders demoniseren of omdat ze CEO's vergelijken met beroepsgraaiers.

Een democratie is, zoals de heer Schiltz daarnet aangaf, dat georganiseerd meningsverschil. In het Frans zeggen ze zo mooi: 'Du choc des idées jaillit la lumière.' Dat is nu net het mooie van die vrijheid van meningsuiting. Ik zag gisteren een tweet die het heel mooi samenvat: wie de vrijheid van meningsuiting inperkt of verbiedt, die doet de vrijheid verdwijnen. Laten we dat toch te allen prijze voorkomen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Slootmans, u moet ook geen dingen zoeken die er niet zijn. U vergist zich. Ik heb hier vandaag een volwassen parlement gehoord dat bijzonder genuanceerd en correct omgaat met het thema vrijheid van meningsuiting en dat verheugt me. De enige opmerking die gemaakt

is, is bij mijn monde een oproep tot meer transparantie. Zoals u weet, is transparantie het beste detergent.

Ik heb die oproep gelanceerd omdat ik wil weten wat die techgiganten me oplepelen, welke meningen ze me tonen en welke ze me onthouden. Ik wil dat weten. Ik wil ook weten wat ze met mijn data doen. Dat weten we vandaag niet. De banken zijn de platformen die ons geld beheren en daarvan verwachten we maximale transparantie. De socialemediaplatformen zijn degene die onze mening en onze stem beheren, dus verwacht ik ook van hen maximale transparantie. Collega's, het is cruciaal in dit debat dat we hen ertoe brengen dat ze zowel de vrijheid als de grens aan de vrijheid van meningsuiting helpen bewaken. Alleen wanneer die grens loepzuiver is, zal de vrijheid daarbinnen maximaal zijn en daarvoor gaan wij.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Collega Slootmans, het is een beetje vreemd dat u die Europese richtlijn niet steunt want die dient natuurlijk ook om het aanzetten tot extremisme en terrorisme aan te pakken en te beteugelen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat uw partijcommunicatie op Facebook daar al dan niet toch wel iets mee te maken zou kunnen hebben. Laat het voor mij duidelijk zijn: het aanzetten tot haat en geweld door wie dan ook, online of offline, moet beteugeld worden en diegenen die dat moeten doen, dat zijn onafhankelijke rechters en niemand anders.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de Europese middelen voor het Vlaamse relanceplan

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Europese middelen voor Vlaamse Veerkracht

ACTUELE VRAAG van Anke Van dermeersch aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdeling van het Europese relancegeld tussen de federale overheid en de deelstaten

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de verdeling van de middelen uit het Europese relancefonds

ACTUELE VRAAG van Björn Rzoska aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de financiering en voortgang van het relanceplan Vlaamse Veerkracht

ACTUELE VRAAG van Arnout Coel aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de verdeling van de middelen van het Europees herstelfonds en het Brexitfonds

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Jambon.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister-president, België kan rekenen op 5,9 miljard euro aan subsidies uit het Europees coronaherstelfonds. De Vlaamse Regering rekende op ongeveer 3 miljard van die middelen voor de uitvoering van haar relanceplan. Volgens een akkoord tussen de federale regering en de regeringen van de verschillende gemeenschappen en gewesten van ons land, zou Vlaanderen 2,255 miljard euro toegewezen krijgen. Dat is fors minder dan de Vlaamse Regering in haar herstelplan inschreef, ook veel minder trouwens dan de Vlaamse werkgeversorganisatie, het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka), dacht binnen te rijven want die wilde alles naar Vlaanderen krijgen: een vreemde visie op solidariteit.

Maar dus ook de Vlaamse Regering heeft zich wat overschat. De redenering was – als ik me niet vergis – dat drie vijfde van het Belgische bruto binnenlands product (bbp) in Vlaanderen wordt geproduceerd en dat Vlaanderen dus ook aanspraak zou kunnen maken op drie vijfde van die middelen. Met andere woorden, 3 miljard euro van de pot van toen nog 5,1 miljard euro. Maar hoewel drie vijfde van de productie zich in Vlaanderen bevindt, zit natuurlijk niet die hele productie onder Vlaamse bevoegdheden. Ik begrijp dat de N-VA en misschien zelfs de hele Vlaamse Regering dat zou willen, maar dat is voorlopig niet de realiteit. En dus begrijp ik niet goed wie er beter wordt van dat communautair getouwtrek. Ik ben blij dat er een compromis is gevonden. Dat is zeer goed. De vraag is dan natuurlijk: hoe nu verder?

Minister Diependaele zei in de media al dat de middelen uit de eigen begroting zouden komen en dat het Vlaamse begrotingstekort, zo leid ik daaruit af, opnieuw zou aandikken. Mijn vraag is dus hoe jullie dat lager dan verwachte bedrag gaan compenseren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Zo'n verademing, minister-president, dat er in ons land ook nog constructief kan worden samengewerkt. Meer van dat zou ik zeggen. *(Opmerkingen van minister-president Jan Jambon. Gelach)*

Bon, er is een akkoord over de verdeling van die 5,95 miljard euro Europese middelen voor België. Dat is het belangrijkste. Vlaanderen komt daar inderdaad zeker niet slecht uit, met 2,25 miljard euro, alleen is dat natuurlijk minder dan de 3 miljard euro waarop het initieel had gerekend om het relanceplan van 4,3 miljard euro te financieren. Nu, ik heb minister Diependaele tijdens de begrotingsbesprekingen verschillende keren horen zeggen dat die investeringen uit Vlaamse Veerkracht sowieso gegarandeerd zouden worden, ook als de Europese middelen lager zouden uitvallen. Ik neem aan dat dat zo blijft.

Nu, ik heb in de kranten ook gelezen dat Vlaanderen nog een beroep kan doen op andere Europese middelen, zoals het Brexitfonds. Mijn vraag is: zal het beoogde totaalbedrag van 3 miljard euro Europese financiering voor het Vlaamse herstelplan nog gehaald worden?

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister-president, er is in Vlaanderen consternatie over het feit dat wij maar 2,25 miljard euro ontvangen uit de middelen die aan België toegekend zijn, een totaalbedrag van 5,9 miljard euro. Ik denk persoonlijk, en vele Vlamingen met mij, dat Vlaanderen bijna nog nooit zo stiefmoederlijk behandeld is. U en uw regering gingen er in de begroting voor 2021 van uit dat u een rechtmatig bedrag zou eisen van 3 miljard euro.

Ofwel hebben de Vlamingen en ik dat verkeerd begrepen ofwel is dat een soort van openingsbod geweest dat u gedaan hebt. Dan vraag ik me af: is die verdeling

van die Europese middelen een soort Marktplaats geweest waar afgepingeld en opgeboden is en waar de hardste roepers het grootste bedrag gekregen hebben? Het is in ieder geval heel duidelijk dat u hier wel degelijk aan het kortste eind getrokken hebt, minister.

Minister, de 2,25 miljard euro die u voor Vlaanderen uit de brand gesleept hebt, dat is een schamele 38 procent van de totale steun die ons land toekomt. Nochtans denk ik dat de voornaamste hefbomen om de economie terug op de rails te krijgen, in Vlaanderen liggen. Wij Vlamingen maken trouwens de meerderheid uit van de bevolking hier, wij betalen het meeste aan personenbelasting, wij creëren de meeste economische welvaart, wij maken het meeste voor de export. Wij Vlamingen hebben recht op meer, veel meer. En dus zou ik van u graag vernemen hoe die verdeling eigenlijk gebeurd is en waarom wij als Vlamingen ons rechtmatig deel niet gekregen hebben.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega's, het is soms vreemd om te zien en te horen hoe fracties die Europa anders bij elke gelegenheid te schande stellen en zich beklagen over dat Europese niveau, met de hand open staan op het moment dat er geld uitgedeeld wordt en alleen maar 'Meer, meer, meer!' roepen.

Collega's, er is een akkoord. Minister-president, het mag altijd meer zijn, uiteraard, maar er zijn miljarden euro's die naar Vlaanderen komen. Mijn vraag is vooral hoe we die snel en efficiënt kunnen besteden. We hebben hier als parlement in juli al een eerste statement gemaakt door u in de relanceresolutie te vragen maximaal in te zetten op het binnenhalen van die Europese middelen, onder andere voor de realisatie van de doelstellingen van de Green Deal, voor een maximale opkrikking van de overheidsinvesteringen met het oog op maximaal economisch rendement en voor het realiseren van bijkomende duurzaamheid en een bijkomende digitalisering in de economie. Allemaal zaken die, denk ik, het verschil kunnen maken voor Vlaanderen in de toekomst.

De uitdaging is nu, minister-president, zoals in de resolutie staat, om die middelen in te zetten om een zo groot mogelijke hefboom te creëren en een zo groot mogelijk impact op onze economie en samenleving te bewerkstelligen. De vraag is dus, minister-president: hoe zult u ervoor zorgen dat deze middelen snel en efficiënt ingezet worden ten bate van onze Vlaamse economie en samenleving?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, ik denk dat het heel belangrijk is dat er inderdaad een compromis is, en dat we nu moeten kijken hoe we de middelen moeten inzetten. Collega's, sta mij wel toe om even terug te keren naar de begrotingsdiscussie van net voor het jaareinde. Sta mij ook toe om een aantal vragen van jullie toch wat vreemd te vinden, om de heel eenvoudige reden dat, als je de begroting en de meerjarenbegroting bekijkt, de Vlaamse Regering wel degelijk in schuldfinanciering had voorzien om haar Vlaamse veerkracht te financieren, op het moment dat niet alle voorziene middelen vanuit Europa helemaal naar Vlaanderen zouden komen. Dat staat in de meerjarenbegroting. Minister-president, ik denk dat ik die vraag bij deze al voor u heb beantwoord.

Maar veel belangrijker lijkt mij dit: goed, Vlaanderen haalt nu 2,2 of 2,3 miljard euro binnen, maar hoe gaat Vlaanderen dat bedrag invullen met concrete projecten? Daarover zou het moeten gaan. Ik heb u op de radio gehoord, minister-president, en ik heb een aantal dingen gelezen in de pers. Het gaat over duurzaamheid, digitalisering, projecten die ook nauw aansluiten bij de Green Deal, zoals collega Bothuyne heeft gezegd. Mijn vraag is welke concrete projecten de Vlaamse Regering gaat motiveren binnen haar 2,2 of 2,3 miljard euro.

Want de Vlaamse Veerkracht moet op dat punt natuurlijk inschuiven in het Belgische herstelprogramma dat we bij Europa gaan moeten indienen, en waar toch een aantal criteria langs zullen worden gelegd.

We hebben daar in het verleden ook in de commissie met minister Diependaele al een eerste gedachtewisseling over gehad. Hij kon toen niet echt veel projecten concreet maken, maar het waren wel grote bedragen. Dus ik vraag het u nu: welke concrete projecten gaat de Vlaamse Regering inschuiven om die Europese 2,2 of 2,3 miljard euro te verzekeren?

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): We zijn deze namiddag begonnen met een debat over vaccinatie en een moment van hoop en perspectief. Dat zal natuurlijk ook meebrengen dat de reële economische impact van deze crisis meer en meer duidelijk wordt. Dat is het moment waarop we als Vlaamse overheid met dat relanceplan volop moeten inzetten op de 'remontada', om onze economie alle kansen te geven om weer aan te trekken. Daarvoor hebben we dat Vlaamse relanceplan Vlaamse Veerkracht in het leven geroepen, en hadden we gerekend op 3 miljard euro aan Europese steun om dat uit te voeren. Het is nu 2,25 miljard euro geworden, andere entiteiten in dit land hebben ook een aantal bedragen gekregen.

De focus moet natuurlijk zijn om dat plan tot uitvoer te brengen, maar ik had van u toch ook graag geweten hoe die verdeling juist tot stand is gekomen. Bedankt.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: In reactie op de economische impact van de covidpandemie werden op Europees niveau bijkomende middelen voorzien om lidstaten te ondersteunen om hun eigen economische relance mee vorm te geven. Het belangrijkste instrument daarbij, en waarover nu gesproken wordt, is de faciliteit voor herstel en veerkracht.

Deze middelen worden tussen de Europese lidstaten verdeeld op basis van een verdeelsleutel die uit twee componenten bestaat. Er is een eerste schijf van 70 procent, die wordt verdeeld op basis van de bevolking van het inverse van bruto binnenlands product per bevolking – de armsten hebben daar dus voordeel bij – en de relatieve werkloosheid in de afgelopen vijf jaar. Laat ons maar zeggen dat het de oude parameters zijn van de structuurfondsen. Het gaat dan over die 70 procent; dat wordt dit jaar verdeeld. De resterende 30 procent wordt pas in 2023 verdeeld, rekening houdend met de relatieve economische impact op het bruto binnenlands product van de coronacrisis.

Volgens de meest recente inschatting zou dat voor België 5,925 miljard kunnen betekenen. Om deze middelen effectief te kunnen aanspreken, moet elke lidstaat een plan van herstel en veerkracht indienen. De afgelopen maanden zijn binnen het interfederaal overleg – de federale overheid met de deelstaten – de krijtlijnen voor dit plan uitgezet, en is er dus ook onderhandeld over de verdeling van die middelen intra België.

Voor Vlaanderen vormt het herstelplan Vlaamse Veerkracht het uitgangspunt voor de Vlaamse bijdrage aan het interfederale plan. En nu de verdeelsleutel bekend is, zullen de verschillende entiteiten op korte termijn een selectie maken van de projecten die ze wensen in te dienen. Ook Vlaanderen zal dus binnen dat project Vlaamse Veerkracht deze selectie doorvoeren.

De discussie over de verdeling van de herstelfondsmiddelen is duidelijk. De verschillende entiteiten komen aan tafel met verschillende uitgangspunten.

Voor Wallonië was het natuurlijk voordelig om de Europese parameters gewoon door te trekken. Dat was bijzonder, bijzonder nadelig voor Vlaanderen. Voor ons was het investeringsvolume de insteek: wie draagt welke investering in dit land? Aangezien de impact van de coronacrisis zich dus vooral laat voelen in de reële economie, was het voor ons belangrijk dat we uitgingen van de economische parameters.

Misschien toch even dit vertellen. Als je kijkt naar de verdeling over de lidstaten heen, dan krijgt bijvoorbeeld Italië drie keer meer dan Duitsland. Als je het per capita bekijkt, dan krijgt Italië vier keer meer per capita dan Duitsland. Om maar te zeggen dat dit niet alleen wordt bekeken voor de gevolgen van de coronacrisis, maar het is ook een soort herverdelingsmechanisme. Met die logica kwamen de Franstalige entiteiten naar de tafel. Men mag ook niet vergeten dat er ook een verdeling moest gebeuren over de federale overheid en de deelstaten. De Federale Regering had gehoopt op een grotere afname voor hun eigen relance.

We hebben een week hard gewerkt en finaal werd er een akkoord bereikt over de verdeling van de middelen in het herstelfonds. Van de 5,925 miljard euro Europees coronageld gaat 1,25 miljard, zijnde 21 procent, naar de federale overheid. Van wat rest, het gedeelte voor de deelstaten, haalt Vlaanderen 2,255 miljard op. Dat is 48,2 procent. Mevrouw Van dermeersch, je moet eerlijkheidshalve dat federale deel ook bekijken. Je kunt zeggen dat dat te hoog is, maar dat is een andere discussie. Als je dat aftrekt, dan is het niet 38 procent of welk getal u ook noemt, maar 48 procent. Die 48 procent is eigenlijk knap het midden tussen de Waalse invalshoek en de Vlaamse invalshoek. Volgens de Waalse parameters zouden wij ongeveer 40 procent binnenhalen en geen 48 procent. Met de investeringsvolumes en de bevolkingscijfers zouden we rond de 57 of 58 procent zitten. In een compromis ga je naar elkaar toe.

Wat is hier de clou van de zaak? Als je geen compromis bereikt, is het heel duidelijk, dan is het 0 voor iedereen. Je bent veroordeeld om dat compromis te maken.

Daarbovenop komt nog het Brexitfonds. De Federale Regering geniet hogere douanerechten. U weet dat Europa het aandeel van de douanerechten dat de lidstaten mogen houden heeft opgetrokken van 20 naar 25 procent. Daarom heeft de Federale Regering gezegd dat ze geen beroep doet op het Brexitfonds. Het Brexitfonds bedraagt 58,5 miljoen euro voor de visserij en dan nog eens 255 miljoen euro voor handelgerelateerde zaken.

Die twee cijfers zijn nog niet stabiel. Ik vind ze ook bijzonder laag. Als Europa in totaal voor het Brexitfonds 5 miljard euro voorziet en als daar maar een goede 300 miljoen euro van naar België komt, vind ik dat weinig. We zijn bij de vijf meest getroffen landen: Ierland, Denemarken, Nederland, Vlaanderen vooral in België en Frankrijk, vooral dan Noord-Frankrijk. Ik hoop dat de federale overheid nog een push kan geven op Europees vlak.

Daar is een verdeling vastgelegd. De visserijgelden, 58,5 miljoen euro, komen integraal naar Vlaanderen. Van de overige 255 miljoen euro, krijgen we 55 procent.

In de onderhandelingen was het natuurlijk tricky. Je zou kunnen zeggen dat je ook de Europese parameters volledig op het Brexitfonds zou moeten toepassen, dan zouden we waarschijnlijk iets meer hebben gehad. Maar dan kan je niet zeggen dat je de logica van de Europese parameters niet op dat grote fonds van 6 miljard euro wil toepassen. Als je zegt dat je een sui generisbenadering gebruikt voor de 6 miljard euro, dan moet je dat ook doen voor de 300 miljoen euro van het Brexitfonds.

Dus naast corona, de Recovery and Resilience Facility (RRF), wordt er ook een akkoord bereikt over de verdeling van het Brexitaanpassingsfonds waarvan Vlaanderen dus ongeveer op 200 miljoen euro kan rekenen. Dan was er nog een derde fonds – er lagen er wel wat op tafel –, React-EU, en daarvan komt 115 miljoen euro naar Vlaanderen.

De Europese financiering vanuit zowel de Europese faciliteit voor herstel en veerkracht als REACT-EU laat ons toe om meer dan de helft van het plan Vlaamse Veerkracht te doen. Wij hadden initieel 4,3 miljard euro. Oké, de 3 miljard euro heeft gecirculeerd, maar in onze besprekingen – ik heb altijd gezegd dat we een bepaalde verdeelsleutel hadden, maar dat ik die niet kenbaar ging maken – hadden wij eigenlijk 2,3 miljard euro uit de Europese fondsen als dusdanig, en 2 miljard euro die Vlaanderen dan zelf zou ophoesten.

Het brexitgeld tel ik hier niet bij. Waarom niet? Omdat dat natuurlijk bestemd is voor de getroffen sectoren. Dat gaan we niet in het plan Vlaamse Veerkracht steken, dat is een andere benadering. Ik laat dus de brexitgelden er even uit. De 2,255 miljard euro plus 115 miljoen euro uit REACT-EU geeft ons voldoende ruimte om het Vlaamse Veerkracht-programma binnen de contouren die we ons gesteld hadden, gedaan te krijgen. Voor de implementatie van dat Vlaamse relanceplan moeten we dus ook niet wachten op de Europese middelen, of het finaliseren van het Interfederaal Plan voor Herstel en Veerkracht, zoals collega Rzoska zei. We hebben dat integraal ingeschreven in de begroting. We kunnen dat geld dus uitgeven. Als het Europees geld binnenkomt, dan verlichten we de schuld daarmee. Ons relanceplan is dus klaar en we werken voluit aan de uitvoering.

Nog een aantal specifieke vragen over die meerjarenraming en de financiering van het Vlaamse Veerkracht-programma 2021-2023. De uitgaven die Vlaanderen zal doen in het kader van het Europees goedgekeurd plan voor herstel en veerkracht, zullen intertemporeel neutraal zijn voor de Vlaamse begroting. Na afloop van de Recovery and Resilience Facility (RRF) zal er dus geen impact zijn op de Vlaamse begroting en de Vlaamse uitgaven in het kader van het herstelplan. Dat betekent dat op middellange termijn onze schuld lager zal zijn dan vandaag vooropgesteld. We nemen immers de volledige 4,3 miljard euro in de schuld, die Europese gelden komen erbij, en de schuld wordt dus daardoor verlaagd, aangezien we wel rekening houden met de uitgaven in het kader van de relance, maar nog niet met de ontvangsten van de EU-subsidies in de meerjarenraming. We zullen mogelijk voor de korte termijn moeten lenen, omdat je de tweede schijf van de Europese gelden maar in 2023 krijgt. Daar is dus een verschuiving in de tijd. Maar die leningen kunnen dan afgelost worden met die Europese subsidie.

Momenteel lopen er discussies met Eurostat ten aanzien van de aanrekeningsregels van deze EU-subsidies. Is de aanrekening van de Europese middelen op het moment dat Vlaanderen de aanrekening doet van de uitgaven, dan worden de uitgaven onmiddellijk geneutraliseerd, en is de aanrekening van de Europese subsidies pas op het moment van de kasontvangst of bijvoorbeeld op het moment dat de mijlpalen en doelstellingen gedefinieerd in het herstelplan worden gehaald. Dat is een discussie die nog aan de gang is, maar goed, dat is een detail.

Welke projecten? Tegen eind deze maand zullen we een voorselectie doen ten belope van ongeveer 130 procent van de Vlaamse enveloppe. We weten nu wat de Vlaamse enveloppe is, we hebben ons plan van veerkracht dat 4,3 miljard euro is. We gaan dus op die 2,255 miljard euro 30 procent bovenop doen, en daar gaan we projecten voor indienen. Waarom? Omdat er met Europa twee rondes zijn. Een eerste ronde is met een soort draafplan naar Europa gaan. Dan

gaan we weten hoe de Europese administratie kijkt, welke parameters ze gebruiken, hoe we dat moeten inschatten. Dat gaat ons veel leren.

In de tweede ronde kunnen we op basis van die discussie zeggen welke van onze fiches door Europa aanvaard zijn, en welke niet. Maar daar hebben we dan die 2 miljard euro ander geld om die te bepalen. Welke projecten al dan niet via het RRF worden gefinancierd, is eigenlijk minder relevant, aangezien het integrale relanceplan zal worden uitgevoerd, ongeacht de financieringsbron van het concrete project. Maar het zal natuurlijk wel de uitdaging zijn om de projecten in te dienen, zodat dat geld ook naar Vlaanderen komt. Het zou echt sneu zijn mochten we voor minder dan 2,255 miljard euro projecten indienen.

We komen toch niet aan de 3 miljard euro, dat was ook een vraag. Zoals reeds geschetst, moesten we een compromis maken tussen de erg tegengestelde uitgangspunten. De economische impact van deze crisis is erg groot. Het belangrijkste is dat de voorziene relancemiddelen vlot uitgerold kunnen worden. Tijdens de onderhandelingen heeft elke entiteit haar verwachtingen ernstig moeten bijstellen. Ik denk dat je dat de afgelopen dagen ook gezien hebt. Op basis van de Europese criteria die de Waalse Regering wenste te hanteren – en met de Waalse Regering natuurlijk ook de Brusselse en natuurlijk ook de Franse Gemeenschap, omdat de Waalse dan zoveel binnenhaalde dat dat ook een goede financiering zou zijn voor de twee andere – zou de Vlaamse enveloppe minder dan 2 miljard euro hebben bedragen.

Ook als we binnen de EU kijken, lijkt de Vlaamse return evenwichtig. Ik geef één voorbeeld. Nederland heeft bijvoorbeeld minder per capita binnengehaald. We hebben zelfs iets meer binnengehaald dan bijvoorbeeld Duitsland of Denemarken, per capita. En ik kan u misschien ook dit zeggen: het onafhankelijke Vlaanderen zou minder binnengehaald hebben, om de redenen die ik u straks gezegd heb, namelijk dat 70 procent ervan gebaseerd is op parameters waar wij bij wijze van spreken te goed op scoren, zoals inkomen en werkloosheidscijfers, voor die Europese middelen. Dat is wat Duitsland aan de hand heeft: per capita vier keer minder dan Italië. Ik denk dat ik daarmee alle elementen gegeven heb.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Bedankt voor het uitvoerige antwoord, minister-president. Ik denk dat dat redelijk helder is. Hoewel er schuldfinanciering was voorzien voor het volledige plan, moet er natuurlijk wel een pak meer effectieve schuld worden aangegaan dan als u die 3 miljard euro had gekregen zoals voorzien. Dat gaat toch ongeveer 750 miljoen euro schelen aan schulden.

Daar heb ik een vraag bij, omdat een deel van die middelen van de Vlaamse relance ook zou dienen voor structurele uitgaven, namelijk het deel dat ging naar de financiering van de zorg voor personen met een handicap. De onderbesteding ging daarvoor gebruikt worden. Zijn we dan nu de komende jaren die financiering aan het doen met schulden, of gaan we dat op een andere manier doen?

U hebt al wat informatie gegeven over de projecten. Mijn vraag is vooral wat de filosofie achter die projecten is. Is de idee om, zoals dat van 2008 tot 2011 is gebeurd, in de eerste plaats grote bedragen over te hevelen naar de privé, om van daaruit de relance aan te zwengelen? Of is de idee veeleer om te gaan voor publieke investeringen? Dat is een andere visie op hoe je relancemiddelen kunt gebruiken.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Bedankt voor uw verduidelijkingen, minister-president. U weet dat wij het niet met alles eens zijn in het plan Vlaamse

Veerkracht, maar ik ben in ieder geval wel blij dat de investeringsagenda van 4,3 miljard euro onverkort zal kunnen worden uitgevoerd. Het is voor ons nu ook vooral een kwestie om ervoor te zorgen dat die relanceplannen maximaal renderen en dat die investeringen binnen, maar ook buiten Vlaanderen elkaar zoveel mogelijk versterken. Voor ons is het belangrijk dat die Vlaamse plannen ook hun plaats krijgen binnen een coherente strategie voor heel België, want uiteindelijk is het toch één Belgisch plan dat moet worden ingediend bij de Europese Commissie.

Wat zijn nu eigenlijk de volgende stappen? Hoe gebeurt dat overleg met de federale overheid? Hoe gebeurt de afstemming, zodat onze investeringsplannen vanuit Vlaanderen ook worden afgestemd met de investeringsplannen van de andere regio's, zodat die elkaar sterker kunnen maken?

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Ik blijf erbij dat wij niet tevreden moeten zijn met 2,25 miljard euro als Vlamingen. In een onafhankelijk Vlaanderen zouden wij, omdat we harde werkers zijn, ook minder krijgen? Dat kan ook absoluut niet. Maar wat momenteel aan de orde is, is dat Vlaanderen wel degelijk een heel grote financier is van de Europese Unie. Wij hebben dus recht op veel meer. Op basis van de bevolkingsaantallen van Vlaanderen zouden wij 58 procent moeten krijgen, dus 3,3 miljard euro. Op basis van onze bijdrage in de export zouden wij 80 procent moeten krijgen, dus 4,7 miljard euro. Op basis van wat wij, Vlamingen, betalen aan personenbelastingen, en dat is zeer veel en zeer zwaar, zouden we 63 procent moeten krijgen, dus 3,7 miljard euro. Dat zijn getallen die allemaal veel hoger liggen. Ik kan er dus niet bij dat wij maar 2,25 miljard euro krijgen.

U hebt in de Vlaamse begroting inderdaad 4,3 miljard euro voorzien als provisioneel krediet. 3 miljard euro was gedekt door de Europese middelen en 1,3 miljard euro was gedekt door schuld, sowieso al. Die schuld zal dan omhooggaan met 750 miljoen euro, denk ik dan. Ik heb naar aanleiding van de begrotingsbespreking al mijn opmerkingen gemaakt over de evolutie van de schuld binnen Vlaanderen. Gezien de getallen die we nu hebben en die nu voorliggen, kan er niet toch een heroverweging komen van dat Vlaamse relanceplan? We hebben meer middelen nodig om onze Vlamingen te ondersteunen. Maar in zo'n plan Vlaamse Veerkracht zit bijvoorbeeld de brexit voor een deeltje in. Moeten we dat niet allemaal overwegen en ervoor zorgen dat de juiste gelden voor de juiste zaken voor die relance worden ingezet?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega Van dermeersch, dank u wel voor de snelcursus 'Jezelf rijk rekenen', maar dat zal ons vandaag helaas niet veel verder brengen.

Minister-president, ik wil u bedanken voor uw uitgebreide toelichting bij de verdeling van de Europese middelen die straks in België kunnen worden ingezet. U bent ook de eerste minister-president die de nadelen van de Vlaamse onafhankelijkheid komt beklemtonen in het Vlaams Parlement. Ik had nooit gedacht dat u die primeur zou hebben.

Alle gekheid om een stokje, ik heb nog twee bijkomende vragen. Eerst en vooral, snel die projecten selecteren is essentieel. We moeten snelheid maken, zei gisteren ook nog de Vlaamse bouwsector, die vaststelt dat heel wat orderboekjes leeg of bijna leeg zijn. Zij rekenen erop dat deze relancemiddelen voor 20.000 extra jobs kunnen zorgen. Snelheid is dus belangrijk. Zij koppelen daar ook hervormingen aan van onze omgevingsvergunningsprocedures en van de manier

waarop we werken aanbesteden, zodat we sneller investeringen op het terrein kunnen realiseren. Zal u hieraan die hervormingsagenda koppelen en zal u hierover overleg plegen met de lokale bestuurders, ook belangrijke partners in dit verhaal?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, dank u wel voor uw uitgebreide antwoord. Het is inderdaad belangrijk, collega's, dat we met dat Exitplan op het vlak van economie en heropleving kunnen doorgaan. Voorzitter, het is belangrijk dat het Vlaams Parlement kan volgen. Daarom, minister-president, zou het toch interessant zijn dat het parlement zicht krijgt op welke projecten vanuit de Vlaamse Regering ook op het federale niveau wordt ingezet. We hebben nu duidelijkheid over het cijfer. Dat kan dus niet meer het probleem zijn. Wij gaan, bij wijze van spreken, niet meer onderhandelen met de fanfare op kop in het bos. Maar al te vaak maken we mee dat het Europese hervormingsprogramma pas in de commissie Begroting en Financiën komt als het al binnen is op het federale niveau en bij Europa. Daarom vraag ik aan u de toezegging dat het Vlaams Parlement daar zicht op krijgt en er eventueel een discussie aan kan wijden, voordat u de selectie federaal op tafel schuift om het daar in het Belgische herstelplan in te passen.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Minister-president, bedankt voor uw omstandige toelichting. Het is inderdaad, in plaats van zich langs de zijlijn theoretisch rijk te rekenen, belangrijker om in de praktijk een akkoord te maken en het geld binnen te halen. Het belangrijkste is ook, ongeacht uit welk potje belastinggeld de middelen komen, dat dat plan onverkort wordt uitgevoerd. Daar hebben onze ondernemingen en onze samenleving het meeste aan.

Ik wil de vraag van collega Goeman een beetje omdraaien. De hefbomen om onze economie te herlanceren liggen toch vooral bij de regio's in dit land. Hoe zal u in het overleg ervoor zorgen dat de federale projecten die met dit plan gerealiseerd worden goed aansluiten bij de Vlaamse doelstellingen en dat ook de Vlaamse economie daar ten volle de vruchten van kan plukken?

Minister-president Jan Jambon: Dank u collega's, voor de bijkomende opmerkingen.

Mijnheer D'Haese, de financiering van de personen met een handicap wordt in het herstelplan Vlaamse Veerkracht naar voren getrokken. De financiering was full charge voorzien vanaf 2023. In 2021 doen we een grote bijpassing. We hebben dat nu mee opgenomen in die 4,3 miljard euro. We hebben daar nu de middelen voor. De middelen die in 2021 zullen worden uitbetaald zullen daarvoor worden aangewend. Dat komt dus absoluut niet in gevaar.

Dan de filosofie achter de projecten. Het zullen de twee zijn: privé aanzwengelen en publiek investeren. Als we zeggen dat we fietspaden gaan aanleggen, dan is het duidelijk dat we niet aan de privé zullen vragen om fietspaden aan te leggen. We zullen wel aanbesteden en de privé zal daarop kunnen inspelen. Maar als we het hebben over waterstof en toestanden, dan zijn dat de fondsen en de methodieken die binnen economie en innovatie worden aangewend, waarbij het heel vaak is van: 'Kom, privé, met uw plannen en wij helpen u om dat op te starten'. Het is dus een mix van de twee, afhankelijk van het type van projecten.

Mevrouw Goeman, hoe gaat het nu verder? Voor het einde van de maand zullen we dat federale plan moeten maken. Wij zullen heel snel de selectie maken.

Mijnheer Rzoska, ik heb er geen probleem mee dat minister Diependaele deze selectie, voordat we ze federaal indienen, in de commissie voorlegt. Daar kan over gediscussieerd worden. Maar het is wel binnen het Vlaamse Veerkrachtplan! U kunt er nog van alles bijslepen, dat is allemaal goed, maar het moet binnen dat plan. Wat mij betreft, kan daar gerust over gepraat worden.

Mevrouw Van dermeersch, ik wil het eens zien, ik wil het moment eens meemaken dat u aan zo'n tafel gaat zitten en zegt: 'Mijnheer Di Rupo, mijnheer De Croo, mijnheer Jeholet, mijnheer Vervoort, luister nu eens: ik moet hier 3,5 miljard euro van die 5,9 miljard euro hebben. Wilt u die mij alstublieft geven? Ik dank u zeer.' Boeken toe en u gaat naar buiten. Ik zou graag toeschouwer zijn om te zien hoe u dat zult aanpakken met uw ongetwijfeld grotere charmes dan de mijne – dat is zeker. Ik denk dat ook u zult moeten negotiëren en onderhandelen of u komt met 0 euro buiten. In mijn beleving is 0 euro nog altijd minder dan 2,3 miljard euro.

Mijnheer Bothuyne, ik heb de nadelen van de Vlaamse onafhankelijkheid maar heel partieel toegelicht, want dan zouden ook de transfers gestopt zijn. Die overstijgen de 2,25 miljard euro eenmalig met vele factoren. *(Applaus bij de N-VA)*

U moet mij geen woorden in de mond leggen die ik niet heb gezegd. Het is inderdaad snel gedaan. We zullen dus voor eind januari naar Europa gaan met ons globaal plan. We zullen dan feedback krijgen van Europa. Ik vind dat ongelooflijk belangrijk, want dan kunnen we kijken hoe men de fiches behandelt en welke fiche we misschien moeten laten vallen. Dan weten we iets en kunnen we voor 1 april het definitieve plan indienen.

Overleg met de lokale besturen? Natuurlijk. In het plan staat bijvoorbeeld dat wij voor elke 2 euro die een lokaal bestuur uittrekt voor de realisatie van fietspaden, er nog 1 euro bovenop leggen. We hebben ook de Gemeenten zonder gemeentehuis en het digitaliseringsproject. Er spelen zich dus heel veel projecten af op het niveau van de lokale besturen.

De vragen van de heer Rzoska heb ik behandeld.

Mijnheer Coel, u vraagt hoe we op de federale projecten aansluiten. Het zijn natuurlijk andere investeringsdomeinen. Federaal zal men investeren in het spoor. We kennen de afspraken. Het spoor buiten Brussel komt op 60/40: als er 100 euro wordt uitgetrokken voor een investering in het spoor, gaat er 60 euro naar Vlaanderen. Dat komt er dus ook nog eens bij.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Wat mij betreft, was dat redelijk helder. We zullen in de concrete uitwerking zien waar het evenwicht tussen privé en publiek juist ligt. Ook als het bijvoorbeeld over waterstof gaat, is het wel goed om daarin een juist evenwicht te bewaren, maar dat zullen we in de toekomst verder opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Heel kort: die Europese middelen geven ons echt een unieke kans om een omslag te maken naar een slagkrachtigere economie, een zorgzame en duurzame samenleving. We zijn heel blij dat het akkoord er is en dat we inzicht zullen krijgen in die plannen voor ze tijdens de federale onderhandelingen op tafel komen. Dat lijkt me niet meer dan logisch. Ik wil gewoon nog eens aandringen om voor een goede coördinatie tussen de regio's te zorgen, zodat ze elkaar kunnen versterken. Daar kunnen we alleen maar wel bij varen.

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Ik kan helaas alleen maar vaststellen dat de N-VA zich in de Belgische realiteit heeft ingeschreven. Vlaanderen is in dezen door België gerold. Vlaanderen heeft recht op meer dan de helft van de Europese coronasteunmaatregelen. Die gelden zijn voor ons bestemd.

Minister-president, u laat zich hier in Vlaanderen dikwijls Sterke Jan noemen, maar in deze onderhandelingen denk ik dat u Slappe Jan bent. Vlaanderen heeft echt wel recht op meer.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u, voorzitter. Ik merk dat u daar stil van wordt. *(Opmerkingen)*

Voorzitter, collega's, we maken de zwaarste economische crisis van onze generatie en onze tijd mee. Het is verheugend om vast te stellen dat er dankzij de sterke Europese Unie met een sterk relanceplan nu ook intra-Belgisch goed wordt samengewerkt. We hebben straks 2,5 miljard euro ter beschikking en we moeten die nu snel inzetten om een omslag in onze economie te maken, om jobs te redden en te creëren, en om tegelijk de uitdaging van de klimaatverandering aan te gaan en om onze economie te digitaliseren en 'future-proof' te maken. Aan de slag! We hebben de middelen, laat ons snel werk maken van de realisaties op het terrein.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Collega's, ik denk dat er hier vandaag twee belangrijke elementen op tafel hebben gelegen: de vaccinatiestrategie met, zoals collega Coel ook zei, de uitgang, de hoop en het licht, en dan de Europese relancemiddelen om de Vlaamse Veerkracht te kunnen uitvoeren. De economie, en alles wat daarmee samenhangt, snakt naar die middelen.

Ik wil bij dezen nog eens de oproep herhalen die ik ook al tijdens het begrotingsdebat heb gedaan. Ik vind het een goede toezegging van de minister-president dat de fiches ook naar het Vlaams Parlement kunnen komen. Ik zou de Vlaamse Regering willen oproepen om voor een coherent pakket te zorgen met een heel duidelijke focus, die ook voor een stuk in de Green Deal zit, zodat we de middelen heel geconcentreerd kunnen inzetten daar waar de economie in Vlaanderen er nood aan heeft.

Minister-president, ik kijk uit naar het debat in de commissie.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Vlaanderen was als eerste klaar met zijn huiswerk en heeft een Vlaams relanceplan Vlaamse Veerkracht klaar. De modaliteiten van de financiering zijn nu duidelijk. Aan de slag nu; laat ons het plan uitvoeren voor onze bedrijven, onze ondernemingen en de hele maatschappij. Tijd voor hoop en perspectief en een exit uit deze crisis.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het opstarten van VDAB-crisiscentra

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, we hebben het vandaag al over een aantal thema's gehad, waaronder de vaccinatiestrategie. Van begin

maart vorig jaar tot nu hebben we toch al een serie veldslagen uitgevochten op heel veel verschillende fronten, zowel op federaal als Vlaams als lokaal niveau. Sommige veldslagen lagen eerder in de sfeer van de gezondheid: mensen gezond houden en ervoor zorgen dat ze niet besmet raakten, ervoor zorgen dat er voldoende capaciteit is. Er waren ook veldslagen op sociaal vlak: zorgen dat mensen niet vereenzamen, niet depressief worden. En er waren ook – en dat is het thema van mijn vraag – veldslagen op economisch vlak: verhinderen dat ondernemers failliet gaan, verhinderen dat tijdelijke werklozen te lang inactief zijn en zorgen dat ze kunnen worden opgeleid.

Het stof dwarrelt nu wat naar beneden. Laat ons hopen dat de vaccins hun werk gaan doen en dat het einde van de coronacrisis in zicht is. Ik denk dat ik niet alleen voor mezelf spreek, maar helaas voor velen, als ik zeg – en minister, u hebt het trouwens ook al eens in de commissie voorzichtig meegegeven – dat er toch een golf van ontslagen zal komen. Het betekent een economisch bloedbad in elke gemeente of stad, helaas.

Op Vlaams niveau zijn we ons goed aan het voorbereiden. Hulde aan u en uw collega-ministers die dat heel degelijk aan het voorbereiden zijn, minister. Als schepen merk ik toch dat er op lokaal niveau, minstens in de centrumsteden, een soort van crisiscel met VDAB zou moeten komen, naar analogie met de vaccinatiecentra. Het college zou dan informatie krijgen enzovoort.

Minister, hoe staat u tegenover deze idee?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Ronse, ik dank u om de Kortrijkse gemeenteraad hier ook eens aan bod te brengen.

Ik wil zeggen dat ik het met uw uitgangspunt eens ben. De arbeidsmarkt staat in brand, al vele maanden. Gelukkig zijn er maatregelen om mensen te beschermen zoals tijdelijke werkloosheid. Vlaanderen staat hier in de frontlinie om te zorgen dat het instrument van de tijdelijke werkloosheid actief wordt gebruikt. VDAB is zich aan het uitleven in een nieuwe rol, maar de rol van het begeleiden van mensen naar werk, moeten ze ook voluit kunnen spelen.

Er is iets wat me verbaast. U hebt het over een crisiscentrum, maar de stad Kortrijk heeft nog geen samenwerkingsovereenkomst met VDAB. Ik vind dat echt een gemiste kans. Er zijn er in 2020 zes afgesloten; dat is te weinig. Laat ons nu alstublieft eerst en vooral werk maken van die samenwerkingsovereenkomst. Dat is van belang en daar kan, zoals u zelf zegt, een alerte samenwerking tussen stad en VDAB in worden opgenomen. Er zijn redenen waarom die er nog niet is. Ik ben vriendelijk, en we gaan het oplossen.

Het belangrijkste is – in die zin is het goed dat het thema hier aan bod komt – dat we niet zullen kunnen vermijden, ook niet als Vlaamse overheid, dat er in de toekomst ontslagen zullen vallen. Maar we moeten er wel voor zorgen dat elke ontslagen werknemer, elke ontslagen vrouwelijke werknemer, opgevangen wordt op maat, ondersteund wordt op maat en begeleid wordt naar een job waarin hij of zij zich terug kan uitleven. Dat is de reden waarom er in 100 miljoen euro is voorzien voor extra begeleiding.

Dat is eigenlijk ook wat u vraagt: zorg dat er mensen zijn om die personen te begeleiden, zorg dat er actieve informatiedoorstroming is naar de stad. Ik stel mij garant dat die er zal komen, niet alleen in de centrumsteden maar ook in andere gemeenten. De problematiek is in de centrumsteden inderdaad op veel vlakken acuter door een hogere werkloosheidsgraad en door een grotere impact

van faillissementen omdat er grotere bedrijven zijn. Dus, er wordt zeker aan gewerkt.

Ik zal er, en dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, samen met onze centrumsteden, voor zorgen dat er overal goede samenwerkingsovereenkomsten zijn die heel kort op de bal kunnen spelen.

De voorzitter: Overal. Dus ook in Kortrijk, denk ik.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik had maandag ook de vraag gesteld aan onze schepen die daarvoor bevoegd is en hij zei dat er geen formele vraag was gekomen vanuit Vlaanderen. Hij wilde dat wel bekijken. Hij zei dat het wel op onze regioraad was geweest en dat Kortrijk toen een van de enige steden in de streek was die daar zeker voor openstond. Dus, alle bereidheid om daar constructief aan samen te werken.

Ik vind die samenwerkingsovereenkomsten trouwens een goede zaak. U hebt daar een punt van gemaakt. Ik was er in het begin wat sceptisch over, maar het is goed dat er al heel wat zijn. Er zijn hier nogal wat leden onder ons die ook schepen of burgemeester zijn. Ik vind dat voortaan minstens één of twee keer per maand iemand van VDAB uit hun streek hen een boordtabel moet kunnen geven over wat de werkloosheid is, welke acties er worden ondernomen en welke dingen er extra kunnen gebeuren. We moeten de expertise van VDAB-professionals koppelen aan de betrokkenheid op lokaal vlak van de bestuurders. Het is een dimensie die ons mee zou kunnen helpen uit de crisis.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Mijnheer Ronse, ik dank u voor de vraag, alhoewel ze mij een beetje heeft verbaasd. We hebben net een akkoord gesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners om alle hens aan dek te roepen op onze arbeidsmarkt, en niet zonder reden. We maken de coronacrisis door die een heel zware impact heeft op de arbeidsmarkt en we staan allicht nog maar aan het begin van de ellende op dat vlak.

Deze Vlaamse Regering heeft net tientallen miljoenen euro's extra uitgetrokken om samen met VDAB deze crisis aan te kunnen en te bestrijden, niet alleen in Kortrijk maar in de driehonderd Vlaamse steden en gemeenten.

Minister, ik wil u bijkomend vragen om de middelen uiteraard snel in te zetten in goed overleg met de lokale besturen, maar ook om aandacht te hebben voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen, laaggeschoolden, mensen die een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt en nu dreigen de zwaarste slachtoffers te worden van deze crisis.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Ik vind het een zeer terechte bezorgdheid die de heer Ronse aanhaalt, want het is inderdaad een probleem. Er dreigen nu heel wat mensen op straat komen te staan of ze staan al op straat, maar die bezorgdheid heerst ook onder werkgevers. Op het ogenblik dat een werkgever de boeken moet neerleggen omdat hij aan het einde van de maand niet meer rondkomt en ermee moet stoppen, dan moet ook hij weten waar hij terechtkan met zijn vragen en waar hij recht op heeft. Er is een rol weggelegd voor het lokaal bestuur om in samenwerking met VDAB en eventueel met Dyzo vzw te zorgen voor een zekere begeleiding van zowel werkgevers als werknemers. Werkgevers

hebben momenteel dat vangnet niet en kunnen nergens terecht met hun vragen, maar hebben wel nood aan dergelijk vangnet.

Minister, deze rol zal voor een groot stuk weggelegd zijn voor VDAB, maar de dienst heeft minder middelen gekregen en wordt arbeidsmarktregisseur. Ze krijgen dus minder middelen, maar wel meer werk. Beschikt VDAB hiervoor over de nodige expertise en de nodige mankracht om dit te realiseren op lokaal niveau?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, ik sluit graag aan bij de vraag van collega Ronse, omdat het altijd al mijn droom is geweest om deel uit te maken van de Kortrijkse gemeenteraad, maar ook inhoudelijk vind ik het een heel terechte vraag. Als u blijft vasthouden aan die werkzaamheid van 80 procent – wat een goede zaak is –, dan denk ik dat de centrumsteden daarin een heel grote rol zullen spelen. En de centrumsteden zijn ook kwetsbaar. Ik denk dat de grootste klappen daar zullen vallen, omdat je in de steden een heel divers socio-economisch landschap hebt en een heel diverse arbeidsmarkt.

Ik denk dat de opmerking over VDAB terecht is. Het gaat dan niet per se over de vorm van hoe de dingen moeten worden aangepakt. Maar de VDAB moet sterk genoeg ondersteund zijn om die golf te kunnen verwerken, om ervoor te zorgen dat die zorg op maat komt. Want als die ontslagen er komen, dan zullen de niet- en kortgeschoolden natuurlijk compleet andere uitdagingen hebben dan de hooggeopgeleide die zijn of haar job zal verliezen. In die zin is het vooral belangrijk om ervoor te zorgen en erover te waken dat VDAB voldoende middelen heeft om al die zorg op maat te geven. Op dit moment vrees ik, of denk ik toch, dat dat misschien nog niet helemaal het geval zal zijn.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, eerst wil ik inspelen op wat collega Bothuyne heeft gezegd. We hebben net een sociaal akkoord gesloten waarin voor VDAB, collega Annouri, collega Malfroot, meer dan 100 miljoen euro extra is voorzien. 26 miljoen euro is exclusief voorzien voor het aantrekken van extra personeel – die aanwervingen kunnen eigenlijk al gebeuren – om de gevolgen van de ontslagen op te vangen. Dat is één. Jullie zeggen: 'Er zijn extra middelen nodig.' Ik zeg: ja, ze zijn zeker nodig, er is 100 miljoen euro voorzien. Collega Bothuyne zegt: 'Zorg dat het rap in de markt wordt gezet.' Dat zal gebeuren of gebeurt.

Twee, collega Annouri, de vorm van de samenwerking is voor mij wél belangrijk. Ik heb een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de stad Antwerpen met een focus op de langdurig werkzoekenden, op de neetjongeren (not in education, employment or training), omdat de problematiek daar nu eenmaal groter is dan in andere steden. Het voordeel van zo'n samenwerkingsovereenkomst is dat je duurzaam kunt werken over meerdere jaren en dat je flexibel kunt inspelen op plotse gebeurtenissen. We bekijken nu hoe we binnen die samenwerking een tandje kunnen bij steken. Collega Ronse verwees naar het college, of de diensten, en de informatie-uitwisseling tussen beiden. Het is van belang dat dat kader er is. In sommige steden is dat er, in andere steden is dat er nog niet.

Collega Ronse, u hebt een punt. Waarom is er nog geen overeenkomst met de stad Kortrijk? Omdat men dat graag regionaal wil inbedden. Ik ben het daarmee eens, maar er moeten wel eieren worden gelegd. Ik ben het er niet mee eens dat die overeenkomsten er nog niet zijn. We hebben in 2020 een heel jaar de tijd gehad om ervoor te zorgen dat die er waren. Er is geen tijd te verliezen, collega Ronse. Tegen het moment dat er inderdaad meer ontslagen zullen vallen – en dat zal onvermijdelijk zijn – moeten we allemaal op scherp staan. En dan is het goed dat alle modaliteiten van samenwerking geregeld zijn.

Uw opmerking over de informatie-uitwisseling is zeer terecht. Ik wil gerust nog een brief of mailtje sturen naar alle lokale besturen, want met twee drukken op de knop vind je alle werkloosheidscijfers, heel specifiek, met zelfs wie, hoe en wat. Dat zijn cijfers van Arvastat, maar ook van VDAB zelf. Die informatie is er dus. Misschien moeten we eens een webinar organiseren met de schepenen van Werk om te tonen wat voor een schat aan informatie er vandaag bestaat. En als er extra vragen of noden zijn, om korter op de bal te kunnen spelen, dan sta ik daar zeker voor open. Ik vind dat VDAB in dezen dienstbaar moeten zijn aan de lokale besturen. Want het ergste wat je kunt meemaken, is dat je je job verliest en dat er niemand paraat staat om je te helpen in datgene wat je wilt realiseren. Ik sta dus zeker positief tegenover de nood aan samenwerking, hulpvaardigheid en een goede dienstverlening. Ik vind dat er wel een samenwerkingsovereenkomst moet zijn. We moeten daarin – en voor mij is dat een wederzijdse verantwoordelijkheid – een tandje bij steken. Informatie-uitwisseling is één ding, maar we moeten vooral voldoende personeel hebben om mensen op maat te kunnen begeleiden naar nieuwe jobs en er ook intersectoraal al vroeg aan beginnen. Dat is niet de taak van VDAB, maar van sectoren. Zij moeten vroeg genoeg zien: 'Oei, er is bij ons een structureel probleem, laat ons misschien intersectoraal opleiden.' De komende maanden moeten we werk maken van al die zaken. Ik zal mee in de vuurlinie staan om die begeleiding te verzekeren, net zoals jullie dat ook zullen doen. Ik dank u.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ikzelf en duizenden schepenen en burgemeesters uit Vlaanderen bieden u onze volle steun aan om deze pandemie en de gevolgen van de pandemie – economische gevolgen, het feit dat mensen ontslagen zullen worden en ondernemers failliet zullen gaan – samen tegen te gaan, met dezelfde verbetenheid waarmee lokale besturen vandaag locaties zoeken om te vaccineren en artsen om mee te helpen vaccineren.

Met diezelfde verbetenheid willen wij meehelpen om oplossingen te zoeken voor mensen die hun job kwijt zijn, om hen opleidingen te geven, om hen tijdelijk bij andere werkgevers te plaatsen. Ik denk dat dat echt een bondgenootschap moet worden tussen enerzijds VDAB en anderzijds de lokale besturen. Ik heb er bijzonder goede hoop op dat we, zeker na vandaag, daaromtrent een doorbraak zullen vinden. Trouwens ere wie ere toekomt. Het idee werd maandag inderdaad gelanceerd op de Kortrijkse gemeenteraad door onze lokale fractieleider, Philippe Dejaegher, die trouwens ook arts is in het AZ Groeninge en dagelijks in de bres staat voor het aanpakken van de pandemie.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering. Mag ik wel vragen dat iedereen ondertussen inlogt in het digitale stemsysteem?

– De vergadering wordt geschorst om 16.59 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.18 uur.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Maarten De Veuster over de presidentsverkiezingen en de daaropvolgende protesten in Wit-Rusland – 532 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Maarten De Veuster over de presidentsverkiezingen en de daaropvolgende protesten in Wit-Rusland.

De bespreking is geopend.

De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Het is inderdaad een dossier van collega Joris Nachtergaele, die gevraagd heeft of ik dat hier voor hem zou behandelen. Het is een beetje een dossier dat uit de belangstelling is verdwenen. Het is nochtans nog altijd belangrijk. Iedereen zal zich herinneren dat er op 9 augustus presidentsverkiezingen waren in Wit-Rusland, toch wel de grens van Europa, waarbij de zittende president Loekasjenko met 80 procent van de stemmen zogezegd werd herkozen. Er bleek echter sprake van grootschalige fraude met kiesbiljetten waartegen een groot deel van de Wit-Russische bevolking in opstand is gekomen met verzet- en vreedzame protestacties waarbij men vooral vroeg om het ontslag van president Loekasjenko.

Het antwoord van zijn regime was echter bikkelhard en bijzonder repressief: demonstranten werden hardhandig behandeld – iedereen zal zich nog de beelden herinneren in de maanden augustus, september en oktober –, maar er werden ook heel wat mensen opgepakt en ontvoerd, er zijn mensen verdwenen, er zijn mensen gefolterd, de mensenrechten werden op een schandalige manier geschonden. Er zouden maar liefst 27.000 arrestaties plaatsgevonden hebben en er zijn 2000 meldingen van internationale ngo's over mensonterende behandeling.

Er kwam internationaal inderdaad heel wat reactie op de verkiezingsuitslag en de verschillende gebeurtenissen. Het was toch wel schrijnend dat de EU lang op zich heeft laten wachten om te reageren. Dat had onder meer te maken met Cyprus, dat dit dossier koppelde aan de bezorgdheid toen omtrent Turkije. Uiteindelijk heeft geen enkel Europees land de verkiezingsuitslag erkend en werd er beslist om rechtstreeks financieel tussen te komen, zonder evenwel enige overheidsinstelling te betrekken.

De zogezegde president, Loekasjenko, is nog steeds aan de macht, met de steun van de Russische president Vladimir Poetin, die zijn grote invloed in Wit-Rusland wil behouden door de huidige president aan de macht te houden.

Met dit voorstel van resolutie vragen de initiatiefnemers aan de Vlaamse Regering om er bij de EU op aan te dringen alle mogelijke krachtdadige maatregelen te nemen tegen het autoritaire regime van president Loekasjenko en tegen iedereen die heeft bijgedragen aan de verkiezingsfraude, de schendingen van de mensenrechten en het geweld dat gebruikt werd ten opzichte van demonstranten. Wij vragen ook om op het Europese niveau aan te sturen op actie, in samenwerking met andere internationale organisaties, zoals de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), zodat de conflictsituatie ontmijnd kan worden en verdere escalatie vermeden. Verder vragen we dat in de internationale contacten het belang van de niet-erkenning van de verkiezingsuitslag in Wit-Rusland onderstreept kan blijven worden. Ook vragen we dat de Vlaamse Regering er bij de VN op aandringt om het belang van onafhankelijke waarnemers te

benadrukken om een beter zicht te krijgen op die schendingen van de mensenrechten in Wit-Rusland. We vragen ook een speciale zitting van de Mensenrechtencommissie. Ten slotte vragen we om toe te zien op de rechtstreekse uitkering van eventuele internationale, Europese en Vlaamse steunmaatregelen aan onafhankelijke ngo's en burgerbewegingen.

Ik hoop dat dit voorstel van resolutie, zoals dat ook zo was in de commissie, brede steun kan krijgen. Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Collega Vanlouwe heeft de context en motivatie al bijzonder goed geschetst voor dit voorstel van resolutie, alsook de daarin opgenomen vragen aan de Vlaamse Regering.

We vonden het absoluut belangrijk om aandacht te vragen voor de aanhoudende schendingen van de mensenrechten in Wit-Rusland. Het is een feit dat dat door onder andere corona, maar ook door de brexit, weinig aandacht en media-aandacht heeft opgeslorpt, maar het is niet omdat er voor de situatie daar soms minder aandacht is, dat we als Vlaams Parlement geen sterk signaal kunnen geven. Dat willen we met dit voorstel van resolutie doen.

We willen niet enkel de toestand daar onder de aandacht brengen, we willen ook het signaal brengen dat Vlaanderen zijn steun toezegt aan de o zo legitieme eisen van de Wit-Russische bevolking. Het is ook, zeker in de context van eerder debatten hier vandaag, bewonderenswaardig hoe de demonstranten daar, de gewone mannen en vooral vrouwen, vreedzaam door de straten blijven lopen ondanks de zeer grove en absolute schendingen die er zich aanhoudend afspelen. Hun enige eis is een vrije en transparante verkiezing en een democratisch recht.

Ik wil ook de collega's danken voor de constructieve bespreking en de steun in de commissie. Ik hoop ook dat dit plenum dadelijk zijn goedkeuring zal hechten aan het voorliggende voorstel van resolutie.

De voorzitter: Mag ik nogmaals oproepen, vooral aan de collega's hier aanwezig, om in te loggen in het digitale stemsysteem, alstublieft?

Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Collega's, ook ik neem het woord over een dossier van een collega. Mevrouw Emmily Talpe heeft me gevraagd om kort aan u toe te lichten waarom we steun vragen voor dit voorstel van resolutie. Ik zal niet in herhaling vallen, de collega's hebben de situatie goed geschetst.

Het lijkt wel een beetje 'the sign of the times': potentaten die denken dat ze zich alles kunnen permitteren, in dit geval mensenrechtenschendingen zoals inbreuken op vreedzaam burgerprotest. We dringen erop aan om dit, in de eerste plaats bij de Europese Unie, aan de kaak te stellen opdat deze verkiezingsuitslag in geen enkel geval erkend wordt. We blijven dit onderstrepen en zullen ook op andere internationale fora deze situatie aankaarten, solidair met burgers die de democratie hoog moeten houden. Dat is waar het ons hier om te doen is.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Collega's, de feiten zijn bekend. We hebben hieraan een uitgebreide bespreking gewijd in de commissie. In de commissie werd onder meer gesteld dat het eigenlijk aan de Wit-Russen is om te bepalen wat goed is voor hun land en dit dan ook te steunen. Collega's, ik vind dit een zeer goede redenering, die we trouwens ook kunnen doortrekken naar Polen en

Hongarije. Ook daar is het aan de lokale bevolking om te bepalen wat goed is in hun land, zonder dat wij ons daar te pas en te onpas over uitspreken.

We zullen dit voorstel van resolutie goedkeuren. Maar ik had toch graag een opmerking gemaakt over het punt waarin men het heeft over de steun van de Russische president Poetin aan het regime van Loekasjenko. Ik heb uiteraard begrip voor de reden waarom men dit ten berde brengt. Maar wat ik natuurlijk wel een beetje mis, is het andere geopolitieke standpunt. De steun van Poetin zorgt inderdaad voor extra geopolitieke spanningen, maar dat kan men evengoed zeggen over de rol van Litouwen en zelfs Polen in dit conflict. Ik heb hierover trouwens diverse interessante artikels gelezen. Litouwen mengt zich als actieve geopolitieke speler in het conflict. Daarom wil ik dit punt maken. Als men de rol van Rusland belicht, dan moet men ook de rol van Litouwen durven te belichten. Die rol is wat mij betreft niet negatief te duiden, maar toont wel de andere kant van de medaille. Zoals gezegd, zal onze fractie dit voorstel goedkeuren.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Collega's, ook mijn fractie zal het voorliggende voorstel van resolutie goedkeuren. Ik denk dat het belangrijk is dat we als Vlaams Parlement, ook al is het dossier misschien wat uit de media-aandacht verdwenen, blijvend aandacht hebben voor de situatie.

Ik ga akkoord met collega Jans, collega Rutten en collega Vanlouwe dat we de mensen die nog altijd de moed hebben om op straat te komen en duidelijk te maken waar ze echt voor gekozen hebben, ook moeten steunen.

Voorzitter, ik heb ook geleerd dat die resoluties over het buitenland af en toe toch wel wat impact hebben. Dat hebben we de afgelopen weken geleerd. Collega's, ik vond de discussie gisteren in de commissie Buitenlands Beleid heel interessant. We zullen dus met zeer veel overtuiging dit voorstel van resolutie goedkeuren.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp·a): Zoals reeds in de commissie aangehaald, blijft de situatie in Wit-Rusland ons uiteraard zorgen baren. Loekasjenko, wiens regime al decennialang een totaal gebrek aan respect voor de mensenrechten vertoont, houdt vast aan zijn macht en schuwt hierbij bruut geweld niet. De Wit-Russische bevolking blijft gelukkig sterk in haar verzet.

Wij steunen dan ook zeer graag en zeer expliciet dit voorstel van resolutie, want het stelt ook zeer expliciet dat het aan de Wit-Russen zelf is om hun democratische toekomst te bepalen. Meer dan ooit roept de Wit-Russische bevolking, sinds de frauduleuze presidentsverkiezingen, op tot een andere toekomst, een toekomst met daarin wel respect voor de mensenrechten en wel respect voor de democratische principes. Als Europese Unie moeten we luid en duidelijk het geweld tegen de Wit-Russische bevolking veroordelen en ervoor zorgen dat hun roep, de roep van het Wit-Russische volk, eindelijk gehoord wordt, niet enkel in Wit-Rusland maar ook daarbuiten. We zijn blij dat dat vandaag vanuit Vlaanderen gebeurt. Zoals collega Rzoska zei: het heeft soms meer effect dan we zouden kunnen durven te denken.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Beste collega's, de autoritaire houding van de Wit-Russische president tegenover verkiezingen, tegenover politieke tegenstanders, het geweld dat we hebben gezien en de aanpak van de coronacrisis – dat is hier nog niet aan bod gekomen –, dat zijn allemaal zaken die ons zeer problematisch lijken in Wit-Rusland.

Bij het voorstel van resolutie dat hierover voorligt, heb ik wel twee bedenkingen. De eerste is dat we in deze resolutie lezen dat "het van cruciaal belang is voor de rust en het draagvlak in de Wit-Russische samenleving dat de inwoners zelf de toekomst van hun land uittekenen, onafhankelijk van buitenlandse invloed". Dat is een principe dat ik hier al vaak verdedigd heb, en ik ben het daar dus helemaal mee eens. Maar iets verder lees ik in datzelfde voorstel dat men de Wit-Russische president verzoekt om af te treden. Ik denk dat het aan de Wit-Russen is om zich daarover uit te spreken, en ik denk ook dat ze dat redelijk luid aan het doen zijn. Ik denk niet dat dat aan het Vlaams Parlement is, zoals dat ook in het voorstel van resolutie zelf staat: dat zou neerkomen op buitenlandse inmenging.

Ik lees ook in het voorstel van resolutie, en dat is mijn tweede punt, dat erover moet worden gewaakt dat de sancties die worden genomen de Wit-Russische bevolking niet zullen treffen. Maar als we dan kijken naar wat er concreet wordt gevraagd, dan staat daar om alle steun aan Wit-Russische overheidsinstanties te blokkeren en die dan naar niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en dergelijke door te sluizen. En dat gaat natuurlijk wel degelijk een heel grote impact hebben op de mensen in Wit-Rusland zelf, of je nu fan bent van die overheidsinstanties of niet. De mensen zullen daar dus uiteraard het slachtoffer van zijn, dat kan niet anders.

Om die redenen zullen wij ons onthouden. Langs de ene kant delen wij absoluut de bezorgdheid en steunen we de veroordeling van geweld en de manier waarop deze president op een zeer autoritaire manier aan de macht vastklampt. Maar een aantal zaken die in dit voorstel van resolutie zijn uitgewerkt, lijken ons tegenstrijdig, en daar kunnen we ons niet in vinden. We zullen ons dus onthouden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we een teststemming uit.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

De teststemming is beëindigd.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Maarten De Veuster over de presidentsverkiezingen en de daaropvolgende protesten in Wit-Rusland – 532 (2020-2021) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
119 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

Collega D'Haese, de reden voor uw onthouding hebt u daarnet toegelicht.

MOTIE van Els Robeyns en Hannelore Goeman tot besluit van de op 10 december 2020 in commissie gehouden interpellatie door Els Robeyns aan minister Lydia Peeters over de stijging van de tarieven bij De Lijn – 580 (2020-2021) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

124 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
54 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Suzy Wouters, Stefaan Sintobin, Immanuel De Reuse en Chris Janssens tot besluit van de op 15 december 2020 in commissie gehouden interpellatie door Suzy Wouters aan minister Wouter Beke over de wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg – 587 (2020-2021) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Mevrouw Wouters, de stemming is wel al bezig, maar u krijgt uiteraard het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Collega's, de wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg hebben we uitvoerig besproken in de commissie. Ik ga dat niet herhalen.

Wat we vragen met deze motie aan de Vlaamse Regering, is om alle wachtlijsten te monitoren zodat ze sneller op de bal kunnen spelen waar de noden het hoogst zijn en om de wachtlijsten volledig weg te werken. Het terechtkomen op een wachtlijst mag niet meer de gewoonte zijn, maar eerder een zeldzame uitzondering, en moet een tijdig toegankelijke en betaalbare geestelijke gezondheidszorg garanderen.

Naast mijn interpellatie in de commissie hebben ook alle andere fracties een vraag om uitleg over deze wachtlijsten gesteld. Er was dus een gedeelde bezorgdheid. Ik hoop dus dat iedereen deze motie zal steunen.

De voorzitter: Collega Wouters, ik zal in de toekomst bij een stemming over moties eerst vragen of iemand het woord vraagt en daarna pas de stemming laten beginnen. Ik heb nu uit beleefdheid nog niet gestemd. Maar u hebt me helaas niet kunnen overtuigen. Bij dezen heb ik nu dus wel gestemd.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 20 januari 2021 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.38 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier,

Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Leo Pieters, Els Robeyns, Conner Rousseau, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas

Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez